Влада—Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України ◆ № 220 (470) ◆ Середа, 18 листопада 1992 року ◆ Ціна 2 крб.

ЗАДЛЯ ГАРАНТІЙ БЕЗПЕКИ

Проблемам роззброєння, розбудови української армії, співробітництва між нашою державою і НАТО була присвячена зустріч Голови Верховної Ради України І. Плюща з Верховним головнокомандуючим об'єднаними збройними силами НАТО в Європі американським генералом Дж. Шалікашвілі, яка відбулася вчора.

Україна не має наміру змінювати свого курсу на набуття статусу без'ядерної і позаблокової держави, сказав І. Плющ. На це спрямовані й реформи в українській армії. Але для гарантування власної безпеки Українська держава має розвивати широкі зв'язки з іншими країнами та міжнародними організаціями, в тому числі — з НАТО.

Дж. Шалікашвілі у свою чергу заявив, що Північно-Атлантичний союз сьогодні переживає великі зміни. Змінюється сама концепція його діяльності.

Слід зазначити, що практично в такому самому руслі проходила і зустріч Дж. Шалікашвілі з Президентом України Л. Кравчуком. Отже, можна зробити висновок, що українські керівники використали візит Верховного головнокомандуючого військами НАТО в Європі, щоб ще раз підтвердити відданість України принципам ядерного роззброєння і позаблокової політики, незважаючи на будь-які перешкоди.

Олексій ЄВСІКОВ.

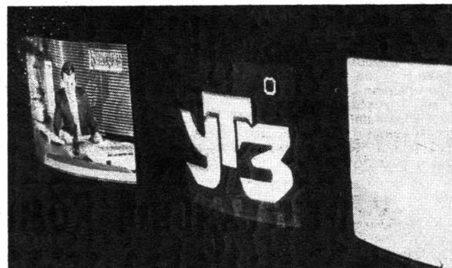
Щоб розірвати зачароване коло, потрібно ступити крок. Лінія невидима, що там за нею? По Дантових колах був досвідчений поводир — Вергілій. У нас же усе тільки через проби і помилки. На помилки уже права не маємо — і все ж робимо. Варіантність мала — між гіршим іще гірше. Судіть самі: зростання мінімальної заробітної плати неминуче призведе до нового витка інфляції. А не підвищувати її не можна з тієї простої причини, що не можна вижити. Що далі? Невже друге зачароване коло, сьоме... Сперечаються народні обранці в сесійному залі, неспокійно в кулуарах. Депутати думають і зважують. А люди сподіваються...

Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

ВРУЧЕНО ВІРЧІ ГРАМОТИ

Учора у Маріїнському палаці Надзвичайний і Повноважний Посол Алжирської Народної Демократичної Республіки Бельрамуль Камерзерман вручив вірчі грамоти Президенту України Леоніду Кравчуку.

Після урочистої церемонії відбулася бесіда Л. Кравчука з Б. Камерзерманом. На ній обидві сторони висловили бажання розвивати взаємовигідні двосторонні відносини.

ЗРУШИЛИ З «МЕРТВОЇ ТОЧКИ»

Черговому раунду україно-російських переговорів з проблем Чорноморського флоту був, головно, присвячений учорашній брифінг, організований прес-центром МЗС України. Як повідомив журналістів заступник міністра закордонних справ Б. Тарасюк, на зустрічі української й російської делегацій 12 листопада в Москві вдалося просунутися вперед. Зокрема, узгодити положення та угоду про об'єднане командування флотом, а також угоду про статус, цілі та завдання перехідного періоду. На думку Б. Тарасюка, сторони зрушили з «мертвої точки» завдяки наполегливій роботі й активній позиції української делегації та особисто Президента Л. Кравчука. Росія теж виявила бажання йти на компроміс. Нерозв'язаним поки що залишається питання щодо призначення командуючого ЧФ. Не наблизилися позиції сторін і з проблеми поділу флоту.

Згадавши останні публікації в західній пресі про нібито відхід України від проголошеного курсу на здобуття без'ядерного статусу, Б. Тарасюк назвав їх безпідставними.

Ігор ГРУШКО.

ВЧОРА в Києві відбулася зустріч між міністром закордонних справ України Анатолієм Зленком і викладачами та студентами Українського інституту міжнародних відносин. Глава зовнішньополітичного відомства нашої держави відповів на численні запитання учасників зібрання.

ДОБРЕ ДОПОМАГАТИ ТОМУ, ХТО ДОБРЕ ПРАЦЮЄ

Наскільки реальною є допомога Міжнародного валютного фонду Україні? Коли така допомога може бути надана нашій державі? Якою є економічна ситуація в Україні? Як позначиться на ній вихід з рублевого простору і перехід на тимчасову національну валюту? Яких заходів вживає уряд для того, щоб зупинити спад виробництва і гіперінфляцію? Ці та інші питання обговорювалися на зустрічі Прем'єр-міністра України Леоніда Кучми з представниками Міжнародного валютного фонду, яка відбулася 17 листопада в Києві.

— Як відомо, в нинішньому році Україна стала членом Міжнародного валютного фонду, — сказав в інтерв'ю журналістам після розмови заступник директора Європейського департаменту 2 цього фонду Едуард Брау. — А тому вона має право і може сподіватися на всю можливу нашу допомогу.

— Я вдячний Едуарду Брау за те, що він відгукнувся на наше запрошення, — сказав Леонід Кучма. — Ми повинні краще зрозуміти одне одного. Глибоко впевнений у тому, що міжнародні фінансові кола будуть підтримувати нас тільки в тому разі, якщо ми виробимо конкретну програму, а не, як бувало раніше досить часто. Добре допомагати тому, хто добре працює.

Експрес-інформація

КОМУНІЗМУ НЕ БУДЕ

Внести зміни у внутрішню та зовнішню політику держави пообіцяв голова Демократичної партії праці Литви (ДППЛ) А. Бразаускас. За попередніми даними, на виборах до литовського сейму його партія завоювала більше половини депутатських мандатів. Лідер ДППЛ заявив, що повернення до комуністичної системи в республіці неможливе.

Він пообіцяв продовжувати реформи, спрямовані на перехід до ринкової економіки, але за умови внесення до них певних коректив. А. Бразаускас повідомив, що його партія почала переговори про формування коаліційного уряду Литви.

Парламентська хроніка

ТАБУ НА ТИРАЖ? ОЦЕ ТАК ТАК!

Вечірнє засідання 16 листопада

По обіді депутати розглянули в другому читанні і прийняли Закон «Про основи містобудування» і Закон «Про друковані засоби масової інформації» (пресу в Україні).

Якщо розгляд першого Закону пройшов досить гладенько, то довкола другого спостерігався спалах активності депутатів, незважаючи на те, що із 224 пропозицій і зауважень, які надійшли після першого читання, було враховано 198. Ця активність — свідчення непідробного інтересу законодавчої влади до «четвертої влади».

Але при обговоренні ст. 10 цього Закону мало не стався конфуз. Коли зайшла мова про встановлення рівня монополізації загальнодержавних і регіональних громадських політичних засобів інформації в Україні, дехто з депутатів цілком серйозно наполягав на тому, що треба накласти табу на тираж газет. А як же з правами людини? Зокрема, з правом громадян на отримання інформації. Не «пущать»? Оце так-так! Та ринок і попит мають регулювати тираж. Популярність видання залежить від праці журналістів. Невже знову штучно гальмувати закон природи, який раз і назавжди чітко визначив, що людиною керує інтерес?

Тверезa логіка взяла гору, і слово «монополія» прив'язали до кількості видань, щоправда, скосили відсоток — з 30 до 5. Отже, громадянин або юридична особа не можуть бути засновником, співзасновником чи контролювати більше п'яти відсотків загальнодержавних, регіональних, громадсько-політичних друкованих видань...

Наступний спалах активності депутатів — при обговоренні ст. 41. Хто має відповідати за достовірність публікацій на шпальтах газети — видання чи автор? Голосування показало, що зал на боці Комісії — відповідальність нестиме редакція.

З моменту опублікування в газетах Закон про пресу в Україні замінить союзний, яким користувалися досі.

Леонід БРОВЧЕНКО.

ЗА ТЯЖКИХ ЧАСІВ ПРАЦЮВАТИ НЕЛЕГКО

На ранковому засіданні 17 листопада

депутати прийняли постанови «Про приєднання України до Міжнародної конвенції по пошуку і рятуванню на морі 1979 року», «Про приєднання України до Віденської конвенції про правонаступництво держав щодо державної власності, державних архівів і державних боргів», «Про зайнятість населення». Почали обговорювати проект закону «Про джерела фінансування шляхових робіт».

З питань приєднання України до міжнародних конвенцій доповідав міністр закордонних справ України А. Зленко. Він наголосив на всіх нам відомих труднощах, які постають при розв'язанні проблем щодо правонаступництва України державної власності, архівів і боргів колишнього СРСР. У цьому зв'язку А. Зленко підкреслив важливість додержання міжнародних правових актів, сформульованих у Віденській конвенції 1983 року.

Якщо взяти, до прикладу, розпад СРСР, то, згідно з цією конвенцією, мають діяти такі положення. Нерухома державна власність переходить до держави-правонаступниці, на території якої вона перебуває. А нерухома власність за кордоном переходить до держав-правонаступниць у справедливих частках.

Отже, приєднання до цієї конвенції, зазначив А. Зленко, сприятиме створенню додаткових міжнародно-правових підстав для об'єктивного і справедливого розв'язання проблем правонаступництва в інтересах України. Крім того, приєднавшись до цього важливого міжнародного акта, ми висловлюємо своє негативне ставлення до так званої концепції «преемника», тобто ж наступника. Її висувають деякі політичні діячі та офіційні органи Російської Федерації, ігноруючи, зокрема, положення Віденської конвенції 1983 року.

Потім депутати обговорювали поправки до проекту постанови «Про зайнятість населення». Постанову було схвалено постатейно.

ЗАРПЛАТУ БУДЕМО МІРЯТИ ХЛІБИНАМИ

Кроки нового Кабінету міністрів у сфері грошової реформи в Україні коментує перший віце-прем'єр-міністр Ігор ЮХНОВСЬКИЙ:

— Коли в Україні постало питання про зміну уряду, закономірно зросла внутрішня нестабільність, що безумовно позначилося на системі розрахунків України з Росією. Так, у Центральному банку Росії нагромадилася величезна кількість рахунків, якими Україна переводила гроші в Росію. Ці рахунки дуже поволі фіксувалися. Зокрема, вчасно не були зафіксовані рахунки про оплату Україною нафти і газу. Документи в Росію надійшли, але не були вчасно опрацьовані. Таким чином Центральний банк не зарахував платежів на суму 470 мільярдів карбованців. Очевидно, не під усі переведені гроші Україна отримала товари.

Оскільки купон не є конвертованим і ми не маємо золотого покриття на масу грошей, таке покриття необхідно забезпечити товаром. Росія поставила питання про те, щоб різниця у вартості купона і рубля покривалася безпосередньо товарами. Тому ми й вирішили привести все у відповідність за певним курсом валют — української і російської. Коли наша валюта переходить в Росію, вона обмінюється за певним курсом на рублі і навпаки.

— А за яким же курсом, на вашу думку, Ігоре Рафаїловичу, переводитиметься наш купон?

— Звичайно, курс купона буде нижчим, ніж курс рубля. Це сприятиме експорту матеріалів з України в Росію. У становищі, в якому ми опинилися, бартерна торгівля повинна існувати. Якщо українці хочуть жити у теплих хатах, то вони мусять за газ і нафту платити своїми виробами. На жаль, це сталося на початку зими.

Не можна у цьому звинувачувати колишній уряд, але я думаю, що попередня політика щодо Росії була недалекоглядною. Вона будувалася на «маленьких хитрощах». Але істиною всього життя має бути правило: із сильнішим від себе хитрувати не можна. Слід йти тільки чесним шляхом: вони нам товар — ми їм товар.

— Ігоре Рафаїловичу, але товари на українському ринку все ж таки значно дорожчі, ніж у Росії. Рівень життя падає, до того ж слід, як ви кажете, розраховуватися товарами...

— Це інше питання. Ми маємо намір привести ціни на товари за доларовим еквівалентом. Адже нині в країні існують різні курси товару. Скажімо, по деревині співвідношення має такий вигляд: 1 до 7, по цукру — 1 до 180, по сталі — 1 до 160, по зерну — 1 до 50. А курс долара на базарі 1 до 600. Це дуже сумна історія в Україні. На кошти, за які купують у світі одного робітника, у нас можна найняти від 50 до 100 робітників такої ж кваліфікації. На кошти, які платять «там» за один кубометр лісу, у нас можна купити 80 кубометрів лісу...

— Так можна всю Україну продати...

— Отже, ми маємо навести порядок з цим, мусимо наповнити внутрішній ринок товарами. Нині над цим і працюємо.

— Я так розумію, що ціни зростуть. А як же тоді бути із заробітною платою?

— Так само — привести її у відповідність із світовими зразками. Відштовхуватися нині від споживчого кошика неможливо. Він у кожного різний. Але є хліб.

— Тож зарплату міряти́мемо хлібинами?

— Так. Скажімо, учитель в Іспанії заробляє за місяць 999 хлібин. У шкалі оплати праці державних службовців учитель десь посередині. Реальна шкала має 55 розрядів: від, приміром, прибиральниці і до міністра.

— Але треба буде більше самої маси грошей...

— Я думаю, з цим можна справитися.

Однак, усе, про що я вам розповів, це тільки ідея. Над нею працює група вчених за погодженням з міністерством економіки. Цей проект має пройти експертизу.

— Чи довго ви маєте намір розробляти його?

— Це не тривалий процес.

— І можна сподіватися, що Україна скоро вийде з кризи?

— Обов'язково. Бо вона має величезну продуктивну базу. Одна лише біда, що Україна не має системи світової сертифікації і не може продавати свої товари за кордон за їхньою справжньою ціною.

— А що ж заважає мати?

— Поки що я й сам не знаю. Але без сертифікаційної печатки товари йдуть за півціни як напівфабрикат. Так скільки ж так може бути?

— Уже досить. Нехай вам вдасться припинити розпродаж України.

Інтерв'ю вела Світлана ПИСАРЕНКО.

УКАЗ Президента України

Про День міліції

Враховуючи заслуги органів внутрішніх справ України у боротьбі зі злочинністю та в охороні правопорядку, **постановляю:**

1. Встановити в Україні свято — День міліції, яке відзначати щорічно 20 грудня — у день прийняття Верховною Радою України в 1990 році Закону України «Про міліцію».

2. У День міліції у містах Києві, Сімферополі, Севастополі, обласних та районних центрах, містах обласного підпорядкування проводити урочисті заходи.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
17 листопада 1992 року

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про питання щодо ліквідації Державної думи України

У зв'язку з ліквідацією Державної думи України:

1. Утворити ліквідаційну комісію для вирішення питань звільнення з роботи працівників апарату Державних радників України, їх працевлаштування, а також передачі майна, яке перебувало на балансі Державної думи України.

Призначити головою ліквідаційної комісії КАМПО Володимира Михайловича, доручити йому призначити членів комісії у кількості до 5 осіб з числа працівників ліквідованого апарату Державних радників України.

2. Адміністрації Президента України прийняти на свій баланс майно, що перебувало на балансі ліквідованої Державної думи України, необхідне для забезпечення роботи новостворених підрозділів Адміністрації.

3. Кабінету міністрів України передати Адміністрації Президента України кошти для фінансування новостворених структур на підставі поданих розрахунків за рахунок залишку асигнувань, які виділялись на утримання апарату Державних радників України в поточному році.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
17 листопада 1992 року

У ЦЕНТРАЛЬНІЙ КОМІСІЇ З ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РЕФЕРЕНДУМУ

10 листопада 1992 року Центральна комісія з всеукраїнського референдуму, розглянувши документи, подані районними і міськими Радами народних депутатів, зареєструвала 16 ініціативних груп по збиранню підписів громадян під вимогою проведення всеукраїнського референдуму з питання: «Ви за дострокове припинення повноважень Верховної Ради України після дострокових виборів парламенту України у 1993 році?» Зареєстровано, зокрема, такі ініціативні групи, утворені на зборах громадян:

у Виноградівському районі Закарпатської області, у складі 20 осіб, присвоєно порядковий № 118;

у Тячівському районі Закарпатської області, у складі 38 осіб, порядковий № 119;

у місті Мукачеве Закарпатської області, у складі 43 осіб, порядковий № 120;

у місті Ужгороді Закарпатської області, у складі 47 осіб, порядковий № 121;

у Косівському районі Івано-Франківської області, у складі 136 осіб, порядковий № 122;

у місті Івано-Франківську, у складі 32 осіб, порядковий № 123;

у місті Івано-Франківську, у складі 25 осіб, порядковий № 124;

у Жидачівському районі Львівської області, у складі 26 осіб, порядковий № 125;

у Жидачівському районі Львівської області, у складі 21 особи, порядковий № 126;

у Жидачівському районі Львівської області, у складі 20 осіб, порядковий № 127;

у Пустомитівському районі Львівської області, у складі 36 осіб, порядковий № 128;

у місті Дрогобичі Львівської області, у складі 27 осіб, порядковий № 129;

у місті Дрогобичі Львівської області, у складі 28 осіб, порядковий № 130;

у Зборівському районі Тернопільської області, у складі 20 осіб, порядковий № 131;

у Підволочиському районі Тернопільської області, у складі 32 осіб, порядковий № 132;

у Підгаєцькому районі Тернопільської області, у складі 30 осіб, порядковий № 133.

Центральна комісія відмовила в реєстрації ініціативної групи всеукраїнського референдуму, утвореної на зборах громадян у Стрийському районі Львівської області 24 вересня 1992 року, через невідповідність поданих документів вимогам Закону «Про всеукраїнський та місцеві референдуми».

Голова Центральної комісії з всеукраїнського референдуму В. БОЙКО

10 листопада 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО ЗМІНИ В СИСТЕМІ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ

З метою дальшого вдосконалення системи центральних органів державної виконавчої влади **постановляю:**

1. Внести такі зміни до системи центральних органів державної виконавчої влади України:

Створити:

Міністерство соціального захисту населення України на базі Міністерства соціального забезпечення України;

Міністерство зовнішніх економічних зв'язків України на базі Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України;

Міністерство України у справах будівництва і архітектури на базі Міністерства інвестицій і будівництва України;

Державний комітет України з матеріальних ресурсів на базі Міністерства державних ресурсів України.

Ліквідувати:

Міністерство соціального забезпечення України;

Міністерство зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України;

Міністерство інвестицій і будівництва України;

Міністерство державних ресурсів України.

2. Ліквідувати Міністерство України у справах роздержавлення власності і демонополізації виробництва, передавши його функції, чисельність працівників і кошти на утримання апарату Міністерству економіки України.

3. У зв'язку з цим частину першу статті 5 Указу Президента України від 25 лютого 1992 року № 98 «Про зміни в системі центральних органів державної виконавчої влади України» викласти в такій редакції:

«5. Установити, що до системи центральних органів державної виконавчої влади України входять такі міністерства:

Міністерство внутрішніх справ України,

Міністерство економіки України,

Міністерство енергетики і електрифікації України,

Міністерство закордонних справ України,

Міністерство зв'язку України,

Міністерство зовнішніх економічних зв'язків України,

Міністерство України у справах будівництва і архітектури,

Міністерство культури України,

Міністерство лісового господарства України,

Міністерство машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України,

Міністерство оборони України,

Міністерство освіти України,

Міністерство охорони здоров'я України,

Міністерство охорони навколишнього природного середовища України,

Міністерство праці України,

Міністерство промисловості України,

Міністерство сільського господарства і продовольства України,

Міністерство соціального захисту населення України,

Міністерство статистики України,

Міністерство транспорту України,

Міністерство України у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС,

Міністерство України у справах молоді і спорту,

Міністерство фінансів України,

Міністерство юстиції України».

4. Для проведення заходів, пов'язаних з ліквідацією міністерств, утворити ліквідаційні комісії на чолі з першими заступниками міністрів. Зазначеним особам затвердити персональний склад цих комісій.

5. Ліквідувати Українську державну компанію «Укрнафтохім».

У зв'язку з цим визнати таким, що втратив чинність, Указ Президента України від 12 лютого 1992 року № 76 «Про створення Української державної компанії «Укрнафтохім».

Президент України Л. КРАВЧУК.

м. Київ. 13 листопада 1992 р.

У постійних комісіях

Хабарництво у вузах є. І причини його глобальні

На минулому засіданні Верховної Ради після тривалої дискусії народні депутати обрали нового голову постійної Комісії з питань освіти і науки. Ним став член-кореспондент Академії наук, активний діяч національного відродження Павло Кислий.

Над чим працює Комісія сьогодні! Якою бачиться наступникові академіка Юхновського її подальша робота! Про ці та інші проблеми розмірковує П. КИСЛИЙ.

— Павле Степановичу, останнім часом Комісія з питань освіти і науки виявляє особливий інтерес до нових форм навчання. Чим це викликано?

— Закон про освіту дав педагогам можливість працювати творчо. В Україні з'явилося чимало ліцеїв, гімназій, приватних шкіл. Однак листи, відгуки батьків, результати наших власних спостережень свідчать, що часто-густо — це звичайнісінька зміна вивіски, а не суті навчального процесу. Але недавно Комісія ознайомилася з роботою київського гуманітарного коледжу, який працює всього рік і в якому, за свідченнями фахівців зі Швеції, Китаю, Америки, світовий рівень викладання. Побували ми і в одній з експериментальних київських шкіл, де діток починають навчати з трирічного віку. Педагогічна майстерня вчителів, які витворили цю школу, теж заслуговує наслідування. Таким чином, у Комісії зібралося чимало суперечливого матеріалу про нові навчальні заклади. Оскільки найближчим часом ми будемо розглядати положення про ліцей, гімназію, приватну школу, вважаємо за потрібне виробити певні критерії оцінки нових форм навчання.

Крім того, я іду сьогодні до вчителів, учнів, студентів учитися. Проблеми науки, вчених мені знайомі й близькі, проблеми ж освіти знаю лише через колишнє своє учнівське і батьківське сприйняття, оскільки в столичних школах навчалися мої син і донька. До речі, порівняння школи моєї і шкіл дітей не на користь останніх. За всіма параметрами.

— Ви зауважили, що Закон про освіту розв'язав творчим педагогам руки. Але ж є чимало й нарікань на його недосконалість. Як Комісія сьогодні оцінює Закон про освіту, і зокрема механізми його дії?

— Закон досить прогресивний, але не позбавлений вад. Приміром, у ньому не передбачене нормальне централізоване управління школами. Досі вони підпорядковані місцевій держадміністрації. Держадміністрації в областях Західної України представляють демократи-радикали, Східної — переважно соціалісти. Сьогодні в Комісію, Міністерство освіти надходить багато сигналів про звільнення, переслідування вчителів, директорів шкіл через «політичну несумісність» їхніх поглядів та поглядів керівників держадміністрації. Але ні народні депутати, ні Міносвіти не мають права втручатися в ці ненормальні процеси. Тому Комісія з питань освіти і науки звернулася до Президента України з пропозицією про подвійне підпорядкування шкільних освітніх закладів: Міносвіти і держадміністрації.

Обійшов увагою Закон про освіту і обслуговуючий персонал середньої та вищої школи. Ця категорія людей отримує мінімальну заробітну плату. Нині Комісія працює над тим, щоб внести до Закону зміни, зокрема гарантувати обслуговуючому персоналу освітніх закладів України платню, яка відповідала б середній зарплаті робітників аналогічних професій у промисловості.

— Павле Степановичу, спочатку у нас проблемою проблем була соціальна незахищеність малозабезпечених громадян України. Потім до цього розряду приєдналася інтелігенція — лікарі, вчителі. Тепер, здається, журналісти. Маю на увазі «скандальну» історію зі звільненням головного редактора газети «Освіта» Ігоря Лубченка. На мій погляд, рішення Міністерства освіти не позбавлене волюнтаризму. Чи не вважала Комісія з питань освіти і науки за потрібне втрутитися в цю історію?

— До нас зверталися за підтримкою і сам Лубченко, і Спілка журналістів, але вже тоді, коли Міністерство освіти вирішило це питання не на користь головного редактора. Тобто Комісію поставили перед фактом.

Детально я не вивчав цього питання. Однак виходячи з наявної у мене інформації, можу сказати, що звичайно в установах спочатку пред'являють редакторові зауваження, претензії, пропонують свою концепцію. А якщо протягом відповідного терміну нічого не змінюється на краще, то звільняють. Наскільки мені відомо, жодних офіційних претензій новий міністр редакторові не висловлював, думку колективу, читачів не вивчали. Тому певні прояви волюнтаризму з боку Міносвіти були. Крім того, Петро Михайлович Таланчук прийшов на міністерську посаду недавно і, по суті, звільнив головного редактора за роботу, «запрограмовану» попереднім складом міністерства. Такі методи не роблять честі новому міністру — авторитетній, шанованій у Україні людині. Такої думки ми дійшли в Комісії, обговорюючи це питання. Що ж стосується змісту «Освіти», то я б не сказав, що вона належить до цікавих, популярних газет.

— Освітянська галузь потерпає від багатьох вад. Одна з них — хабарництво. Сьогодні такі факти в деяких регіонах України підтверджені документально. Візьмімо хоч би Тернопільський педінститут. Факти хабарництва в цьому вузі місцева прокуратура вивчає вже понад рік. І суду, напевно, ніхто не дочекається. Знаю, що це питання розглядала ваша Комісія. Яка її позиція щодо хабарництва, протекціонізму в освіті взагалі і історії довкола Тернопільського педінституту зокрема?

— Хабарництво у вузах є, особливо в медичних. Я можу назвати й ряд столичних вузів, де ректори сидять у керівних кріслах по 10—15 років і вважають інститути своїми вотчинами. Позиція нашої комісії така: потрібно негайно прийняти відповідну постанову, яка передбачала б обрання керівників вищих навчальних закладів не більш як на два строки.

Що ж стосується конкретних фактів хабарництва в Тернопільському педінституті, то не дивно, що розслідування цієї справи триває так довго. Адже в тому, що там склалася така ситуація, винне насамперед керівництво вузу — ректорат дозволяє безкарно існувати таким явищам. Потрібно негайно змінити кадри. Але хто і як може в Тернополі вирішити це питання, якщо все керівництво області — 13 чи 15 депутатів різних рівнів — «зав'язане» на цьому інституті?

Проблема хабарництва глобальна, вона породжена ненормальністю нашого суспільства.

— Але ж ненормальна ситуація не може існувати вічно. Можливо, край цьому покладуть нові правила прийому абітурієнтів до вузів України, які розробило Міністерство освіти?

— Комісія з питань освіти і науки вже двічі розглядала положення про нові умови вступу до вузів. Воно передбачає вступні іспити до вузів України у два етапи за допомогою виключно тестового опитування. Друга важлива особливість полягає в тому, що іспити до всіх вузів України проводитимуться в один день. Такі кардинальні нові підходи до вступної кампанії нібито виключають можливість хабарництва, але ж у нас стільки «винахідників»... Перший варіант нових правил прийому до вузів наша комісія піддала критиці. До другого внесла також деякі зауваження, пропозиції. Тепер Міністерство освіти вдосконалює їх. У грудні це питання буде винесено на з'їзд учителів України. І лише після такої «апробації» Комісія має намір повернутися до нього знову.

— Інтелігенція, особливо науково-технічна, з нетерпінням чекає Закону про інтелектуальну власність. В якому стані він сьогодні?

— В Україні досі не існувало не тільки Закону про інтелектуальну власність, а й чіткого визначення самого поняття «інтелектуальної власності». У поетів, письменників, композиторів, приміром, була деяка ясність у цьому питанні — їхні твори хоч були «іменними» і сяк-так поціновувались, а науково-технічні працівники за свої винаходи мали «почесні грамоти» — авторські свідоцтва, за які отримували 20—100 карбованців одноразової винагороди, сам же винахід був власністю держави.

Закон про інтелектуальну власність дуже складний, робота над ним йшла важко, але вже майже закінчена, найближчим часом плануємо винести його на розгляд сесії.

Крім того, працюємо сьогодні над доповненнями до Закону про мови, Законом про товарні знаки, вивчаємо роботу інститутів підвищення кваліфікації, щоб провести їх атестацію і акредитацію, плануємо заслухати звіт ректорату Києво-Могилянської академії про стан роботи і навчання в університеті...

— Сьогодні парламент України звинувачують у непрофесійності. Чи професійна ваша Комісія?

— Якщо й бракує в Комісії професіоналів, то насамперед юристів, референтів-фахівців з інформатики. І все ж прийняли рішення про створення при Комісії Ради експертів з питань науки, школи, вузів, куди залучили практиків, які допомагатимуть нам «не помилятися». Бо ціна помилки в законодавстві сьогодні висока, як ніколи. Кожна похибка може відкинути наш розвиток на рік, два, десятиліття назад.

Розмову вела Катерина КІНДРАСЬ.

Продиктовано в номер

«СЛАВУТИЧ» — ПЕРШ..Й КОРАБЕЛЬ УКРАЇНСЬКОГО ФЛО..У

17 листопада ввечері до Севастополя з Миколаєва прибув під державним прапором України перший корабель Українського флоту «Славутич», збудований корабелами Чорноморського суднобудівного заводу. Вже завершено його державні випробування. Командиром корабля призначений капітан III рангу Валерій Мандич.

У Севастополі корабель зустрічали начальник Управління ВМС Головного штабу Збройних Сил України контр-адмірал Ілля Півненко, командуючий ВМС України контр-адмірал Борис Кожин, представники міськради, підприємств та організацій міста.

Сьогодні, 18 листопада, у Севастополі відбудуться торжества з нагоди включення корабля «Славутич» до складу Збройних Сил України. На черзі — ще два кораблі нашого флоту — «Гетьман Сагайдачний» та корабель на повітряній подушці типу «зубр», який поки що не має назви.

Олександр ПІЛАТ.

ТЕЛЕРЕПОРТЕРИ, ВПЕРЕД!

На базі Львівського облтелерадіооб'єднання триває триденний (17—19 листопада) республіканський семінар з проблем удосконалення телевізійного інформаційного мовлення, в якому бере участь понад 60 телерепортерів. Проведене серед жителів ряду великих міст України соціологічне опитування засвідчило високий рівень саме львівських телерепортерів. Гарну репутацію має інформаційна програма «З Високого замку». Тож Львів обрано для проведення семінару не випадково.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

МВС ПОВІДОМЛЯЄ

Минулого тижня органами внутрішніх справ Києва зареєстровано 872 заяви та повідомлення про злочини і правопорушення. 291 — розкрито. З числа раніше скоєних злочинів протягом тижня розкрито 12, за які затримано 21 чоловік. На ринках і місцях стихійної торгівлі вилучено товарів на суму понад 267 тис. карбованців. Розкрито 23 злочини у сфері економіки. Знайдено прихованих від продажу горілчаних і тютюнових виробів на суму близько 1,1 млн. крб. і прихованих від оподаткування прибутків — на суму 1,5 млн. карбованців.

Ольга ДАНИЛЕНКО.

МОЮ МІЛІЦІЮ — МЕНІ БЕРЕГТИ

Протягом лиш останніх двох років на Україні при виконанні службових обов'язків загинуло 126 і поранено понад 700 працівників міліції. Держава нездатна надати вагому допомогу сім'ям загиблих. Вже давно робилися спроби створити спеціальний фонд. Нарешті у Києві зібралися представники міліції, державних та громадських організацій, фінансових і ділових кіл з тринадцяти областей і столиці України. Створено Український благодійний фонд допомоги співробітникам правоохоронних органів, затверджено його Статут. Головою правління обрано депутата Київради П. Бутраєва. Фонд ще не зареєстрований і не має свого рахунку в банку. Але київська фірма «Багрес», приміром, вже заявила, що внесе свій перший мільйон, як тільки це стане можливим. Телефон для довідок: 291-31-75.

Віталій ГОРОВИЙ.

РОЗКОЛ

Дев'ять тисяч чернігівських комуністів єднаються, а серед їх нечисленних опонентів — 235 членів УРП — 15 листопада на конференції стався розкол. Делегати П. Крищенко, Г. Садовський заявили про вихід з «партії пристосуванців, провід якої став прокомуністичним». Ця конференція відбувалася під гаслами УКРЛ і «Слава Хмарі!». Радикали піддали нищівній критиці провід партії, позицію Л. Лук'яненка, пропонували відкликати з ВР депутатів-демократів від Чернігівщини. Заклики до єдності в умовах активізації антиукраїнських сил не знайшли підтримки.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

ПЕРШИЙ НЕАПАРАТНИЙ

Згідно з Указом Президента України Л. Кравчука представником Президента по Запорізькій області замість Володимира Дем'янова, який обійняв посаду віце-прем'єра, призначено Юрія Бочкарьова.

Ю. Бочкарьову — 54 роки, за спеціальністю він — інженер-електрик. Остання посада — перший заступник глави облдержадміністрації, до цього очолював міськраду, міськвиконком. Це перший керівник обласного масштабу, який не працював у апараті колишньої КПРС, бо до Ради він прийшов з підприємства електромереж міста, де працював директором. Людина демократичних поглядів, віддає перевагу практичним крокам для виходу економіки з кризи. Проте місцеві організації Руху та інших політичних партій заперечували проти його кандидатури на цей пост. Розпочав новий представник Президента з боротьби проти злочинності, з допомоги пенсіонерам, забезпечення порядку на заповідній Хортиці.

Олександр МИХАЙЛЮТА.

Запорізька область.

НАШІ В ЛАС-ВЕГАСІ

Близько 160 підприємств України різних форм власності візьмуть участь у супервиставці «Америка—Україна», що відкриється 28 листопада у Лас-Вегасі (США). Як повідомив на зустрічі з журналістами керівник Торгового дому Олександр Пашкевич, на площі у 3 тисячі квадратних метрів українські промисловці репрезентуватимуть авіаційну та космічну техніку, електронно-вимірювальну апаратуру, транспортні засоби, медичне обладнання, продукцію, яка вже сьогодні конкурентоспроможна на світовому ринку. Вже 18 квітня окраса нашого повітряного флоту «Мрія» візьме курс на Лас-Вегас, де, до речі, з 1—5 грудня пройде і бізнес-семінар, що його проведуть міністри та їх перші заступники, керівники структур, які набрали ваги завдяки експортно-імпортній діяльності в Україні.

Наша лотерея: представляємо спонсорів

«ОБЕРІГ» — ДЛЯ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Спонсором і співорганізатором двох всеукраїнських фестивалів співаної поезії та авторської пісні «Оберіг-91» і «Оберіг-92» стала газета «Голос України». Нещодавно директор товариства «Світ ЛТД» і він же директор постійно діючої дирекції фестивалю «Оберіг» Олексій Левченко повідомив, що для розіграшу лотереї, яку проводить «Голос України», виділено дві міжнародні туристичні путівки. Дізнавшись про таку приємну для газети новину ваш кореспондент зустрівся з Олексієм Левченком.

— Пане Олексію, коли виникла така ідея?

— Газету «Голос України» ми вважаємо найпопулярнішою в Україні. Знаю, що її люблять і шанують за кордоном. Ми, наприклад, з власної ініціативи після кожного виходу газети в світ 10 її примірників надсилаємо в Ольштинську управу об'єднання українців у Польщі. З керівником фірми «Оксана» Степаном Мігусом з Ольштина співпрацюємо вже багато років. А під час недавньої зустрічі, на святі «За Україну, за її волю!», приуроченому 50-річчю Української Повстанської Армії, що пройшло в Ольштинському, Ельблонгському та Сувальському воєводствах Польщі, разом з Степаном Мігусом для учасників розіграшу лотереї презентували дві путівки.

— І куди зможуть поїхати щасливчики?

— Влітку 1993 року в Сопоті проходитиме фестиваль української культури, а в Ольштині — фестиваль співаної поезії «Замкові зустрічі». Хто виграє путівки, побуває на фестивалях. До речі, фірма «Оксана» з Ольштина займається благодійництвом. Так, з ініціативи Степана Мігуса у Польщі було зібрано 5 тисяч доларів, на які закуплено медичне устаткування і передане дитячим лікувальним закладам Луцька.

— Розкажіть, будь ласка, детальніше про товариство «Світ». Чим воно займається?

— Товариство «Світ» — культурологічне. Створене для того, щоб дирекція фестивалю «Оберіг» мала юридичний статус, могла функціонувати. Адже матеріально нас органи місцевої влади не підтримують, хоч пісенними святами ми робимо велику рекламу Луцьку. Фестивалі «Оберіг» знають в усьому світі. Лише в рідній області нас не помічають. Гостем минулого фестивалю був відомий актор Олексій Петренко, якого в багатьох країнах світу вітають прем'єри, а на Волині ніхто з керівників культури цього не помітив.

Так самі все... мати матеріа... проведення ф... мо займатися... комерційною... сьогодні єди... офіційний ді... компанії «Ін... До недавньог... ли складності... Та врешті-ре... ти спільну м... вом обласно... зв'язку. Да... для офісу.

— Пане ... було, але ч... співаної поез... пісні «Оберіг... Луцьку. Чи б...

— Скажу ... тиваль буде. ... час провед... стіл», я... співорга... свята, р... ців, журналі... обговорення ... фестивалю «... мо надію, щ... організації й... жуть Мініст... України і ... справах моло... зацікавлених ... фонувати у ... рами: 2-38-1...

У партіях і рухах

МАЄМО, ЧОГО ВАРТІ, АЛЕ ПОТРІБНА ДЕРЖАВА

Минулої неділі в Тернополі відбувся перший Конгрес національно-демократичних сил області, в якому взяли участь майже 30 політичних партій, рухів, громадських об'єднань та гуртів. 24 організації виступили співзасновниками Конгресу як консолідуючої організації на розбудову державної незалежності України. Рух, ОУН та УКРП («партія Хмари») до Конгресу не увійшли.

Після першогрудневого референдуму демократи, майже за Криловим, почали тягнути спільного воза в різні боки. А відтак почалися чвари, розколи, взаємозвинувачення і самохизування. Окремим політичним лідерам, як підкреслив у зверненні до Конгресу представник Президента в Тернопільській області пан Роман Гром'як, зраджує витримка, і вони замість копіткої праці державного будівництва продовжують закликати в окопи, ніяк не відійдуть від суперництва за гетьманську булаву. Історія України не раз показувала смертельну небезпеку боротьби за владу замість боротьби за державу.

І тільки сьогодні, за очевидної загрози економічного колапсу, криза стала холодним душем для багатьох лідерів. Відтак минулої неділі майже 30 політичних партій, рухів, громадських об'єднань та гуртів зібралися в актовому залі будинку автомобілістів Тернополя на перший Конгрес національно-демократичних сил області, щоб об'єднати зусилля і дійти загального примирення в ім'я майбутнього України.

Як заявив у вступному слові голова оргкомітету пан Мирон Маланюк, нині зовнішні і внутрішні антиукраїнські сили, у тому числі заборонена Компартія України, докладають усіх зусиль, щоб реставрувати колишню імперію. З цією метою і нагнітається протистояння не тільки серед політичних партій, а й між владними структурами. І коли перетягування каната між Верховною Радою і Президентом не припиниться, України як суверенної держави не буде.

Приємно, що вперше за багато місяців політичних дебатів в області цього разу промовці порушували проблеми економіки, правопорядку, з болем говорили про село, моральну деградацію молоді тощо. У цьому плані особливо запам'ятався виступ директора виробничого об'єднання «Ватра» пана Романа Яремчука. Він зупинився на трьох основоположних принципах виходу з економічної кризи: інтеграція в західний ринок, поступова приватизація та мотивація праці людини. Якщо за найкоротший строк не виведемо з кризи економіку, України як держави не буде — таке останнє слово промовця.

За такого багатогранного спектра політичних поглядів на Тернопіллі було б дивним не побачити, як летять на столицю критичні стріли. Але їх відбили інші промовці давньою приказкою: «Народ має такого правителя, на якого заслуговує». І щоб мало керівництво одну позицію, ми теж повинні бути єдині. Не тільки у прагненні незалежності, а й у конкретній справі по її втіленню. Треба сьогодні всім впрягатися в одного плуга і тягти в одному напрямку. Тільки так можна здолати всі наші негаразди.

Михайло ВАСИЛАШКО,
власний кореспондент «Голосу України».

Тернопіль.

НЕ АЙБОЛИТЬ, А ВСЕ Ж...

Підказуємо адресу

Труднощі в економіці потягнули за собою низку проблем в інших галузях, зокрема в постачанні ліками. На багато з них у держави просто немає коштів.

— А моя сім'я не має з цим жодних проблем, — заперечила мені сусідка. — Я знаю фірму, де можна придбати препарати, які ще їх не купиш у жодній аптеці.

З'ясувалося, фірма «УкрСЕБ» — дочірнє підприємство науково-виробничого об'єднання «Півд-Західтрансекспорт», що має своє представництво в Українському домі в Києві (Хрещатик, 2), взяло ці витрати на себе.

— Не скажу, що вирішуємо всі проблеми, — розповідає комерційний директор Валерій Орєшков, — але ми співробітничаємо з кількома зарубіжними фірмами, які здійснюють в Україну поставки багатьох дефіцитних препаратів. Так, ми, наприклад, є офіційним дистриб'ютером Укрпельб Береша Плюс в Україні та СНД. До речі, реалізовуємо їх уже за купони.

Недавно з французькою фірмою «Іпсен» уклали договір на поставку препарату «Смекта» — засобу з натуральних компонентів, який застосовується при захворюваннях стравоходу, шлунку, дванадцятипалої кишки. Ефективний він і при захворюваннях хронічної діареї, особливо у дітей.

Знаємо, які проблеми виникли з препаратом «Інтетрикс». Це — активний кишковий антисептик, який має і протигрибкову амебоцидну контактну дію.

Тісне співробітництво має «УкрСЕБ» з угорською фірмою «Алкалоїда», яка пропонує цілий спектр медикаментів, що застосовуються при серцево-судинних захворюваннях і запалювальних процесах. А об'єднання «Болгарська троянда», куди увійшли великі фармацевтичні заводи Болгарії та «Фармахім», для України надіслало десятки найменувань ліків — нових і добре знайомих хворим.

— Наша фірма, — додає Валерій Іванович, — звичайно, не Айболить, але в безвиході може посприяти у придбанні необхідних ліків. Їх ми реалізуємо в своєму представництві.

Валентина ПОЛІЩУК.

Київ.

Телеграфі... з Криму ...

УНА КОНС... ТАТ...

Голова Кри... Української н... блеї Леон... ся з лис... Меджліс ... го народ... стурбованість ... антитатарських ... нетатарського ... острова після ... Красному Рак...

ПАМ'ЯТІ ... МИ...

У Сімфер... установчі збо... товариства р... государя і... ли II. Ця ор... меться просв... льністю та у... останнього р... ратора у мі... царської сім'...

300 Т... ЗАП...

Представни... раїни у С... маков ви... за яким підп... ви, які запр... роботу до м... спеціалістів, ... за їхню проп... купонів (як ... родин).

ДО ТАТАР ... К...

в'їхала відом... генеральний ... царсько-Монг... турної асоці... дель. Здійсн... хід, вона пр... тисячу кілом... зацікавилася ... льтурою Кри... мовити собі ... найомитися з... бутом кримс...

БОМБА ДЛ...

Товарознав... газинів міськ... ферополя вр... ві директора... ний її чоло... спробі відкри... бух. Нещасні... кисть лівої ... правої. Оско... живіт. Жінку ... госпіталізова... розслідуванн...

Оле...

Наша лотерея: представляємо спонсорів

«ОБЕРІГ» — ДЛЯ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

і співорганіза- всеукраїнських ваної поезії та ні «Оберіг-91» стала газета ». Нещодавно рнства «Світ директор по- дирекції фес- ріг» Олексій домив, що для ереї, яку про- України», ви- народні турис- . Дізнавшись мну для газети респондент зу- ексієм Левчен-

ексію, коли ви- я?

Голос України» найпопулярні- . Знаю, що її ують за кордо- риклад, з влас- після кожно- ети в світ 10 надсилаємо в управу об'єд- ів у Польщі. З фірми «Оксана» усом з Ольшти- мо вже багато час недавньої яті «За Украї- », приурочено-

му 50-річчю Української Повстанської Армії, що пройшло в Ольштинському, Ельблонгському та Сувальському воєводствах Польщі, разом з Степаном Мігусом для учасників розиграшу лотереї презентували дві путівки.

— І куди зможуть поїхати щасливчики?

— Влітку 1993 року в Сопоті проходитиме фестиваль української культури, а в Ольштині — фестиваль співаної поезії «Замкові зустрічі». Хто виграє путівки, побуває на фестивалях. До речі, фірма «Оксана» з Ольштина займається благодійництвом. Так, з ініціативи Степана Мігуса у Польщі було зібрано 5 тисяч доларів, на які закуплено медичне устаткування і передане дитячим лікувальним закладам Луцька.

— Розкажіть, будь ласка, детальніше про товариство «Світ». Чим воно займається?

— Товариство «Світ» — культурологічне. Створене для того, щоб дирекція фестивалю «Оберіг» мала юридичний статус, могла функціонувати. Адже матеріально нас органи місцевої влади не підтримують, хоч пісенними святами ми робимо велику рекламу Луцьку. Фестивалі «Оберіг» знають в усьому світі. Лише в рідній області нас не помічають. Гостем минулого фестивалю був відомий актор Олексій Петренко, якого в багатьох країнах світу вітають прем'єри, а на Волині ніхто з керівників культури цього не помітив. Так самі все і робимо. Щоб мати матеріальну базу для проведення фестивалів, мусимо займатися туристичною та комерційною діяльністю. Ми сьогодні єдиний в Україні офіційний ділер акціонерної компанії «Інтерпроменерго». До недавнього часу у нас були складності з приміщенням. Та врешті-решт вдалося знайти спільну мову з керівництвом обласного управління зв'язку. Дали нам кімнату для офісу.

— Пане Олексію, важко було, але чотири фестивалі співаної поезії та авторської пісні «Оберіг» відбулися в Луцьку. Чи буде п'ятий?

— Скажу однозначно: фестиваль буде. У найближчий час проведемо «круглий стіл», який [illegible]просимо співорга[illegible]горів [illegible]енного свята, ре[illegible]серів, му[illegible]кознавців, журналістів, де йтиме обговорення — яким бути фестивалю «Оберіг-93». Маємо надію, що цього разу в організації його нам допоможуть Міністерство культури України і Міністерство у справах молоді і спорту. Всіх зацікавлених просимо телефонувати у Луцьку за номерами: 2-38-16 та 2-47-26.

Фестивалі

Звуки «Романсу у мінорі»

стали справжньою прелюдією кінофестивалю «Невідоме кіно Німеччини», що відкрився у столичному кінотеатрі «Кінопанорама» і триватиме також у кінотеатрі «Лейпціг» до 20 листопада. До речі, назва кінофестивалю умовна, тому що фільми кінорежисерів Хельмута Койтнера і Александра Клюге, які презентуються у нас вперше, вважаються класикою німецького кіно.

Тому фірма «Київкіно» спільними зусиллями з посольством Федеративної Республіки Німеччина в Україні та Німецьким культурним центром імені Гете вирішили винести на суд киян шість кінострічок. Серед них «Вихід із крайньої нужди — смерть», «Патріотка», «Команч», «Портрет тієї, що п'є», «Під мостами» і «Романс у мінорі».

Некомерційний показ німецького кіно уже не перший. Подібний — з фільмами Райнера Вернера Фасбіндера був під час тижня німецької культури. А кінорежисер Клюге, як і Фасбіндер, представник так званого «нового німецького кіно», тобто з новим стилем відображення та осмислення актуальних політичних та економічних відносин у ФРН в 60—80 роках.

Хельмут Койтнер представляє зовсім іншу епоху — кіно воєнних років. У період панування «третього Рейху» він ухилився від пропаганди нацистів і зняв фільм «Романс у мінорі» без натяку на війну, що тоді сприймалося надто сміливим кроком. Цікавий той факт, що Геббельс хотів заборонити фільм, та цензура віднесла його до особливо художньо цінних.

Саме на цей фільм випав ... організаторів кінофестивалю ... повнений вщерть. Серед гос... Канади, Німеччини, Швеції, ... ни. Під час демонстрації ... дівчини сльозинки — це в... ворить...

Л...

На знімку: відкривають ... відоме кіно Німеччини» — ... ретар посольства ФРН в ... Шютц, генеральний директ... но» Борис Марчук та дир... «Кінопанорама» Тамара Бір...

Фото Миколи ...

У партіях і рухах

...МО, ЧОГО ВАРТІ, ...ПОТРІБНА ДЕРЖАВА

...еділі в Тернополі відбувся перший Конгрес на... ократичних сил області, в якому взяли участь ... літичних партій, рухів, громадських об'єднань ... організації виступили співзасновниками Конгре... дуючої організації на розбудову державної не... країни. Рух, ОУН та УКРП («партія Хмари») ... не увійшли.

...грудневого ре... мократи, майже ... почали тягну... воза в різні бо... почалися чва... взаємозвинува... хизування. Ок... чним лідерам, ... у зверненні ... представник ... Тернопільській ... Роман Гром'як, ... мка, і вони за... праці держав... тва продовжу... и в окопи, ніяк ... від суперництва ... у булаву. Істо... не раз показува... льну небезпеку ... ладу замість бо... ржаву.

...сьогодні, за оче... зи економічного ... за стала холод... для багатьох лі... минулої неді... політичних пар... громадських об'єднань та гуртів зібралися в актовому залі будинку автомобілістів Тернополя на перший Конгрес національно-демократичних сил області, щоб об'єднати зусилля і дійти загального примирення в ім'я майбутнього України.

Як заявив у вступному слові голова оргкомітету пан Мирон Маланюк, нині зовнішні і внутрішні антиукраїнські сили, у тому числі заборонена Компартія України, докладають усіх зусиль, щоб реставрувати колишню імперію. З цією метою і нагнітається протистояння не тільки серед політичних партій, а й між владними структурами. І коли перетягування каната між Верховною Радою і Президентом не припиниться, України як суверенної держави не буде.

Приємно, що вперше за багато місяців політичних дебатів в області цього разу промовці порушували проблеми економіки, правопорядку, з болем говорили про село, моральну деградацію молоді тощо. У цьому плані особливо запам'ятався виступ директора виробничого об'єднання «Ватра» пана Романа Яремчука. Він зупинився на трьох основоположних принципах виходу з економічної кризи: інтеграція в західний ринок, поступова приватизація та мотивація праці людини. Якщо за найкоротший строк не виведемо з кризи економіку, України як держави не буде — таке останнє слово промовця.

За такого багатогранного спектра політичних поглядів на Тернопіллі було б дивним не побачити, як летять на столицю критичні стріли. Але їх відбили інші промовці давньою приказкою: «Народ має такого правителя, на якого заслуговує». І щоб мало керівництво одну позицію, ми теж повинні бути єдині. Не тільки у прагненні незалежності, а й у конкретній справі по її втіленню. Треба сьогодні всім впрягатися в одного плуга і тягти в одному напрямку. Тільки так можна здолати всі наші негаразди.

Михайло ВАСИЛАШКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Тернопіль.

Телеграфним рядком з Криму

УНА КОНСОЛІДУЄТЬСЯ З ТАТАРАМИ

Голова Кримського комітету Української національної асамблеї Леон[illegible] Волош[illegible] звернувся з лис[illegible] до [illegible]ництва Меджліс[illegible] кримськ[illegible]ського народ[illegible] в якому [illegible]словив стурбованість роздмухуванням антитатарських настроїв серед нетатарського населення півострова після відомих подій у Красному Раю.

ПАМ'ЯТІ ІМПЕРАТОРА МИКОЛИ II

У Сімферополі відбулися установчі збори Таврійського товариства ревнителів пам'яті государя імператора Миколи II. Ця організація займатиметься просвітительською діяльністю та увічненням пам'яті останнього російського імператора у місцях перебування царської сім'ї у Криму.

300 ТИСЯЧ ЗА ЗАПРОШЕННЯ

Представник Президента України у С[illegible]астопол[illegible] [illegible]ан Єрмаков ви[illegible] розпо[illegible]ження, за яким підприємства і установи, які запрошуватимуть на роботу до міста іногородніх спеціалістів, мають сплачувати за їхню прописку по 300 тисяч купонів (як і за членів їхніх родин).

ДО ТАТАР — НА БІЛОМУ КОНІ

в'їхала відома мандрівниця, генеральний секретар Швейцарсько-Монгольської культурної асоціації Катрін Варідель. Здійснюючи кінний перехід, вона проїхала не одну тисячу кілометрів по СНД, зацікавилася історією та культурою Криму і не могла відмовити собі в задоволенні ознайомитися з культурою і побутом кримських татар.

БОМБА ДЛЯ ЗАСТУПНИКА

Товарознавець одного з магазинів міськкоопторгу Сімферополя вручила заступникові директора начебто переданий її чоловіком пакет. При спробі відкрити його стався вибух. Нещасній жінці відірвало кисть лівої руки і три пальці правої. Осколки проникли у живіт. Жінку у тяжкому стані госпіталізовано, міліція веде розслідування.

Олександр ПІЛАТ.

ДЕПУТАТИ — ЗА ЧЕСТЬ ...

Резонанс

До редакції «ГУ» надійшов лист за підписом трьох депутатів Мукачівської Ради народних депутатів — О. Щадея, П. Любки та В. Перевузника, — у якому вони вступаються за честь колишнього голови Мукачівської міськради М. Роглєва.

«Вже понад рік в Мукачевому точаться розмови навколо колишнього голови міськради М. Роглєва, — пишуть автори, — які то вщухають, то знову у всіх на устах. Цьому у великій мірі сприяють численні публікації в міській, обласній та республіканській пресі. Там йшлося про так звану «аферу мера». Цю «аферу» мукачівці та мешканці інших міст Закарпаття відчули на собі: у магазинах вільно продавалося борошно і взуття з Угорщини. Але тут з'явилися фейлетони в газеті «Закарпатська правда», які доводять, що все це отримано незаконним шляхом і головний винуватець — мер. Морально всі ми — як споживачі тих товарів — відчули себе причетними до цього. Тому з полегшенням дізналися, що висновки компетентних комісій звинувачень не підтвердили. Ваша газета вчинила чесно, вибачившись на своїх сторінках перед М. Роглєвим. Але яким було ... коли в газе... правда» за ... з'явилася с... визнаються ... тентних ком... ся звинувач... обзивається ... кою вдовок... плюралізм?...

Якщо лю... ють у діях... ються Карн... чому без ... підстав, то ... Це — дія, ... ламентуєть... сом. І нази... леп. І писа... не лише в ...

Костянтин ...

Коротко

РЕФЕРЕНДУМУ НЕ БУДЕ

Протягом місяця у Луцьку ініціативною групою проводився збір підписів громадян за проведення Луцького міського референдуму з такого питання: «Ви за дострокове припинення повноважень Луцької міської Ради народних депутатів після проведення дострокових виборів нового її складу в 1993 році?».

У визначений Законом термін ініціативна група міського референдуму зібрала 7949 підписів жителів міста Луцька, які вимагали провести референдум. А потрібно було — 15361 підпис. Тому і прийнято розпорядження Ради про непроведення міського референдуму. Зібрані матеріали будуть використані в якості соціологічного дослідження.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

КОЛИСЬ БУЛИ МИ КОЗАКАМИ...

Піонерська та комсомольська організації у середній школі № 90 Кривого Рога наказали довго жити, а позакласну роботу якось проводити треба. От і створили тут шкільну козацьку республіку. А щоб обозному, писарю, осавулам та курінним життя не здавалося медом, узяв за звичку отаман Сашко Волковецький скликати козацьку раду щотижня. Педколектив задоволений: це неабияка допомога у справі відродження національної свідомості та переході на українську мову викладання.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

ВДАР ПО ЛИХУ ЗАКАБЛУКОМ

Півтора десятка кращих фольклорних колективів п'яти районів Придунав'я—Арцизького, Болградського, Кілійського, Ізмаїльського та Ренійського—зібралися минулої неділі у селі Орловка на свято. Незважаючи на соціально-економічні незгоди, над селом линули українські, російські, болгарські, молдовські й албанські пісні, дісталося у запальних танцях і закаблукам. У Орловці гуляли й мешканці багатьох інших сіл Ренійського району.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

Знай на...

ШИКНУЛ...

Найсмачн... пустою го... ківцях. До ... шли член... кулінарної ... географічни... центр, що ... Професійні ... захваті від... раторів, де ... ні карасі, ... Але чим с... то вареника...

Кіровогра...

Підказуємо адресу

...АЙБОЛИТЬ, А ВСЕ Ж...

...в економіці по... бою низку проб... галузях, зокре... нні ліками. На ... у держави про... тів.

... сім'я не має з ... проблем, — за... ні сусідка. — Я ... де можна прид... ати, що їх не ку... й аптеці.

...ся, фірма «Укр... ірнє підприємст... виробничого об'єд... Півд-Західтрансек... має своє пред... в Українському ... і (Хрещатик, 2), ... трати на себе. ... жу, що вирішує... ми, — розповідає ... директор Вале... , — але ми співпрацюємо з кількома зарубіжними фірмами, які здійснюють в Україну поставки багатьох дефіцитних препаратів. Так, ми, наприклад, є офіційним дистриб'ютером крапель Береша Плюс в Україні та СНД. До речі, реалізовуємо їх уже за купони.

Недавно з французькою фірмою «Іпсен» уклали договір на поставку препарату «Смекта» — засобу з натуральних компонентів, який застосовується при захворюваннях стравоходу, шлунку, дванадцятипалої кишки. Ефективний він і при захворюваннях хронічної діареї, особливо у дітей.

Знаємо, які проблеми виникли з препаратом «Інтетрикс». Це — активний кишковий антисептик, який має і протигрибкову амебоцидну контактну дію.

Тісне співробітництво має «УкрСЕБ» з угорською фірмою «Алкалоїда», яка пропонує цілий спектр медикаментів, що застосовуються при серцево-судинних захворюваннях і запалювальних процесах. А об'єднання «Болгарська троянда», куди увійшли великі фармацевтичні заводи Болгарії та «Фармахім», для України надіслало десятки найменувань ліків — нових і добре знайомих хворим.

— Наша фірма, — додає Валерій Іванович, — звичайно, не Айболить, але в безвиході може посприяти у придбанні необхідних ліків. Їх ми реалізуємо в своєму представництві.

Валентина ПОЛІЩУК.
Київ.

Спілкою ... ційна ком... здійснюют... боти в ко... Мінфіну, ... ціонального...

ГОЛОС України

…робимо. Щоб …ну базу для …тивалів, муси… …туристичною та …яльністю. Ми …й в Україні …р акціонерної …рпроменерго». …часу у нас бу… …приміщенням. …вдалося знай… …у з керівницт… …управління …нам кімнату

…ексію, важко …ри фестивалі …та авторської …відбулися в …е п'ятий?

…позначно: фес… …найближчий …о «круглий …й …просимо …в …нознав… …, де йтиме …якім бути …рiг-93». Ма… …ього разу в …нам допомо… …во культури …істерство у …спорту. Всіх …просимо теле… …ську за номе… …а 2-47-26.

…м рядком

…дується з …ами

…кого комітету …ональної асам… …ернув… …ництва …ськ… …ско… …словив …оздухуванням …строїв серед …селення пів… …домих подій у

…ЕРАТОРА …И II

…лі відбулися …Таврійського …телів пам'яті …ратора Мико… …ація займати… …ельською дія… …енням пам'яті …ського импе… …перебування …Криму.

…Ч ЗА …ЕННЯ

…резидента Ук… …олі… …ан Єр… …зпо… …ження, …аста і устано… …ватимуть на …іногородніх …сплачувати …по 300 тисяч …членів їхніх

…НА БІЛОМУ

…мандрівниця, …ретар Швей… …кої куль… …Катрін Варі… …кінний пере… …ла не одну …в по СНД, …ріяю та ку… …ні могла від… …доволенні оз… …льтурою і …татар.

…АСТУПНИКА

…одного з ма… …торгу Сім… …а заступнико… …ебто переда… …пакет. При …ого стався ви… …інці відірвало …і три пальці …проникли у …тяжкому стані …ліція веде

…р ПІЛАТ.

Фестивалі

Звуки «Романсу у мінорі»

стали справжньою прелюдією кінофестивалю «Невідоме кіно Німеччини», що відкрився у столичному кінотеатрі «Кінопанорама» і триватиме також у кінотеатрі «Лейпціг» до 20 листопада. До речі, назва кінофестивалю умовна, тому що фільми кінорежисерів Хельмута Койтнера і Александра Клюге, які презентуються у нас вперше, вважаються класикою німецького кіно.

Тому фірма «Київкіно» спільними зусиллями з посольством Федеративної Республіки Німеччина в Україні та Німецьким культурним центром імені Гете вирішили винести на суд киян шість кінострічок. Серед них «Вихід із крайньої нужди — смерть», «Патріотка», «Команчі», «Портрет тієї, що п'є», «Під мостами» і «Романс у мінорі».

Некомерційний показ німецького кіно уже не перший. Подібний — з фільмами Райнера Вернера Фасбіндера був під час тижня німецької культури. А кінорежисер Клюге, як і Фасбіндер, представник так званого «нового німецького кіно», тобто з новим стилем відображення та осмислення актуальних політичних та економічних відносин у ФРН в 60—80 роках.

Хельмут Койтнер представляє зовсім іншу епоху — кіно воєнних років. У період панування «третього Рейху» він ухилився від пропаганди нацистів і зняв фільм «Романс у мінорі» без натяку на війну, що тоді сприймалося надто сміливим кроком. Цікавий той факт, що Геббельс хотів заборонити фільм, та цензура віднесла його до особливо художньо цінних.

Саме на цей фільм випав прем'єрний вибір організаторів кінофестивалю. Кінозал був заповнений вщерть. Серед гостей і дипломати з Канади, Німеччини, Швеції, Румунії, Угорщини. Під час демонстрації помічаю на очах дівчини сльозинки — це вже про щось говорить...

Людмила ГРАЧ.

На знімку: відкривають кінофестиваль «Невідоме кіно Німеччини» — (зліва) другий секретар посольства ФРН в Україні Сюзанна Шютц, генеральний директор фірми «Київкіно» Борис Марчук та директор кінотеатру «Кінопанорама» Тамара Бірченко-Шулакова.

Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

ДЕПУТАТИ — ЗА ЧЕСТЬ МЕРА

До редакції «ГУ» надійшов лист за підписом трьох депутатів Мукачівської Ради народних депутатів — О. Щадея, П. Любки та В. Перевузника, — у якому вони вступаються за честь колишнього голови Мукачівської міськради М. Роглєва.

«Вже понад рік в Мукачеві точаться розмови навколо колишнього голови міськради М. Роглєва, — пишуть автори, — які то вщухають, то знову у всіх на устах. Цьому у великій мірі сприяють численні публікації в міській, обласній та республіканській пресі. Там йшлося про так звану «аферу мера». Цю «аферу» мукачівці та мешканці інших міст

Резонанс

Закарпаття відчули на собі: у магазинах вільно продавалося борошно і взуття з Угорщини. Але тут з'явилися фейлетони в газеті «Закарпатська правда», які доводять, що все це отримано незаконним шляхом і головний винуватець — мер. Морально всі ми — як споживачі тих товарів — відчули себе причетними до цього. Тому з полегшенням дізналися, що висновки компетентних комісій звинувачень не підтвердили. Ваша газета вчинила чесно, вибачившись на своїх сторінках перед М. Роглєвим. Але

яким було наше здивування, коли в газеті «Закарпатська правда» за 24.10.92 р. знову з'явилася стаття, у якій не визнаються висновки компетентних комісій, повторюються звинувачення, ваша газета обзивається «унтер-офіцерською вдовою». Невже і це — плюралізм?»

Якщо людину звинувачують у діях, які регламентуються Карним кодексом, причому без достатніх на це підстав, то це не плюралізм. Це — дія, яка так само регламентується Карним кодексом. І називається вона наклеп. І писати про це варто не лише в газету...

Костянтин ПАРИШКУРА.

Коротко

РЕФЕРЕНДУМУ НЕ БУДЕ

Протягом місяця у Луцьку ініціативною групою проводився збір підписів громадян за проведення Луцького міського референдуму з такого питання: «Ви за дострокове припинення повноважень Луцької міської Ради народних депутатів після проведення дострокових виборів нового її складу в 1993 році?».

У визначений Законом термін ініціативна група міського референдуму зібрала 7949 підписів жителів міста Луцька, які вимагали провести референдум. А потрібно було — 15361 підпис. Тому і прийнято розпорядження Ради про непроведення міського референдуму. Зібрані матеріали будуть використані в якості соціологічного дослідження.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

КОЛИСЬ БУЛИ МИ КОЗАКАМИ...

Піонерська та комсомольська організації у середній школі № 90 Кривого Рога наказали довго жити, а позакласну роботу якось проводити треба. От і створили тут шкільну козацьку республіку. А щоб обозному, писарю, осавулам та курінним життя не здавалося медом, узяв за звичку отаман Сашко Волковецький скликати козацьку раду щотижня. Педколектив задоволений: це неабияка допомога у справі відродження національної свідомості та переході на українську мову викладання.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

ВДАР ПО ЛИХУ ЗАКАБЛУКОМ

Півтора десятка кращих фольклорних колективів п'яти районів Придунав'я—Арцизького, Болградського, Кілійського, Ізмаїльського та Ренійського—зібралися минулої неділі у селі Орловка на свято. Незважаючи на соціально-економічні незгоди, над селом линули українські, російські, болгарські, молдовські й албанські пісні, дісталося у запальних танцях і закаблукам. У Орловці гуляли й мешканці багатьох інших сіл Ренійського району.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

Знай наших!

ШИКНУЛИ ВАРЕНИКАМИ

Найсмачніші вареники з капустою готують у Добровеличківцях. До такого висновку дійшли члени республіканської кулінарної ради, які відвідали географічний республіканський центр, що на Кіровоградщині. Професійні кулінари були у захваті від частування кооператорів, де були і фаршированім карасі, і степова печеня. Але чим справді шикнули — то варениками. Скрізь би так!

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

Спорт

Сирітка знайшла батька

Вболівальники зі стажем пам'ятають чудового правого крайнього форварда київського «Динамо», який завершивши футбольну кар'єру, працював з чернігівською «Десною», донецьким «Шахтарем», київським «Динамо», ташкентським «Пахтакором» і ЦСКА, першою та олімпійською збірними колишнього СРСР. А ще він має практику роботи у вузі, кандидат педагогічних наук. Ви, мабуть уже здогадалися, що мова йде про 54-річного Олега БАЗИЛЕВИЧА, якого обрано головним тренером національної збірної України...

— Пане Базилевич, якщо не секрет, що відчуваєте тепер, дізнавшись про рішення виконкому федерації стосовно вас?

— Насамперед, мабуть, велику відповідальність. Адже маю відтепер вирішувати питання державні. Втім, справа не така вже й нова для мене. Раніше доводилося працювати зі збірними Союзу. Тому чітко уявляю собі, що робитиму.

— І коли ж розпочнете працювати на цій почесній та відповідальній посаді?

— Понад два тижні тому підписав з федерацією тимчасовий контракт і вже виконую обов'язки консультанта. Тепер ситуація, як розумієте, змінилася. Незабаром буде готовий текст нового контракту, який узаконить мої стосунки з головним футбольним штабом України.

— Які ваші принципи комплектування команди?

— Це традиційне запитання. Тому й відповідатиму традиційно. Велосипеда не видумуватиму, а користуватимусь надбанням світового футболу. Прагнутиму до тих методів комплектування команди, які повинні принести успіх. Це розумне поєднання молодості й досвіду, гравців українських клубів і «легіонерів». Моя програма передбачає серйозну увагу селекції. Дуже приємно, що український футбол не збіднів на таланти. Потенційних зірок вистачає. І найголовніше — необхідна творча атмосфера в тренерському колективі. Маю на увазі наставників і усіх збірних, і клубних.

— Чи передбачається вашою програмою співдружність з наукою?

— Безперечно. Вважаю, що наставник збірної є одночасно й керівником так званого наукового центру. Отож, усі підрозділи, які здатні допомогти нам у роботі, використовуватимуться. Зокрема, наукові лабораторії в клубах і кафедра футболу Київського інституту фізкультури. Чим більше інформації буде в нашому банку даних, тим легше й корисніше працюватиметься.

— Коли ж відбудеться дебют головного тренера?

— 18 листопада в Польщі. У місті Замосць нашу збірну прийматиме місцева національна команда. Як на мене, це досить цікавий матч. Адже матимемо ще одну нагоду на хорошому рівні перевірити велику групу молодих футболістів.

— А інфраструктура збірної буде створена, мабуть, уже незабаром?

— Це стане можливим тільки після укладення договору з Міністерством у справах молоді та спорту. Наскільки мені відомо, федерація самотужки всю цю справу не витягне. Тут треба вирішувати фінансові питання, зокрема валютні, організувати тренувальну базу, екіпірувати понад сто гравців і тренерів. Лише за наявності такої угоди можна створювати інфраструктуру.

— Чи знайомі з пропозиціями стосовно можливих матчів національної збірної на наступний рік?

— Так, але все серйозно коригуватиметься. Проте і зволікати вже немає часу. Адже лише врахувавши міжнародні зустрічі збірних і клубів, можна зверстати календар другого кола чемпіонату країни 1992—1993 років і наступного турніру.

— Багатьма фахівцями, зокрема Олегом Блохіним, було сказано, що матеріальні ресурси і потенціал російського футболу виявилися вищими, ніж наші. Що можете сказати з цього приводу?

— Перебуваю в зовсім іншому положенні, ніж Блохін. Йому значно легше, бо він тільки констатує факт. Мені ж треба думати, що робити конкретно. Відповідь на це запитання не може бути однозначною. Потенціал у нас потужний і, гадаю, не нижчий, ніж у Росії принаймні. Є у нас й ідеї. Зокрема — якомога швидше знайти спільну мову з клубними тренерами. Судячи з матчів, які довелося переглянути, в наших командах, на жаль, досить низький рівень навчально-тренувального процесу. Підтягнемо його всім миром — то й матимемо хороший результат, надолужимо згаяне і повернемо втрачені позиції...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Реклама

Спілкою аудиторів України створена Атестаційна комісія із сертифікації фахівців, які здійснюють аудиторську діяльність. До роботи в комісію запрошені представники від Мінфіну, Державної податкової інспекції, Національного банку, Мінюсту, Мінстату, а також навчальних, наукових та інших організацій.

Заявки на отримання відповідних сертифікатів подавати за адресою: 252025, м. Київ, а/с 217; тел.: 265-84-62, 221-75-95, 267-35-01, 267-35-08.

Точка зору

ЯК ВИХОДИТИ З КРИЗИ?

Програма, створена вченими і народними депутатами, пропонується на робочий стіл уряду України

Системна, всеохоплююча криза, що продовжує поглинати економіку України, здавалося б, мала покликати до роботи, до активних дій численні команди фахівців, політиків — людей небайдужих, які спробують розробити якісь конкретні програми, пропозиції, проекти щодо врятування держави. Адже бажаючих рятувати Україну на словах більше ніж достатньо. Однак минуло літо, докрапують дощами останні дні осені, але жодна політична партія чи рух і досі не вийшли до суспільства з цілісною економічною програмою подолання кризи і стабілізації економіки. Звичайно, набагато простіше лише говорити про кризу, критикувати всіх, хто щось пропонує.

Та все ж така позитивна програма дій існує. За ініціативою Комісій Верховної Ради України, громадського науково-інноваційного центру «Справедливість» і Українського фонду міжнародного молодіжного співробітництва була створена і напружено працювала 4 місяці група провідних вчених-економістів, фахівців-практиків України. Ця група, яку очолювали член Президії і голова Комісії Верховної Ради України А. Матвієнко та доктор економічних наук, професор А. Філіпенко, об'єднала докторів наук А. Гальчинського, В. Гейця, О. Зарубу, Б. Кваснюка, Т. Ковальчука, Ю. Мальчина, В. Поповкіна, В. Сікору, П. Саблука, А. Селіванова, В. Степаненка, М. Тимчука, доцента А. Поручника, генерального директора УФММС О. Разумкова і народних депутатів України А. Корнєєва, С. Правденка, А. Толстоухова, Г. Ходоровського, А. Чепурного. Група створила «Програму невідкладних антикризових заходів та ринкової трансформації економіки України» — детальну 200-сторінкову працю з конкретними пропозиціями і термінами їх реалізації. Сьогодні ми пропонуємо вашій увазі стислі тези цієї програми.

Тих, хто побажає направити свої зауваження і доповнення до документа або сприяти спонсорською підтримкою подальшій діяльності наукової групи, просимо звертатися по телефону в Києві: 296-86-37 або 296-81-04.

Незалежній Україні дісталася важка спадщина від Української РСР — складової частини СРСР. У промисловості — зношені основні фонди, морально і фізично застарілий верстатний парк, витратні технології, у сільському господарстві — гумусознищувальне землеробство, а до всього цього — зруйнована фінансова система.

Як виходити з суцільної кризи? Терміново капіталізуватися, народивши тисячі нуворишів і мільйони безробітних, жебраків? Цей шлях — не для нас. Наприкінці його — соціальний вибух нечуваної сили. То як бути? Народ не сприйме періоду дикого первісного нагромадження і не чекатиме, поки молоді хижаки стануть цивілізованими. І буде правий.

Проблема полягає в тому, як саме змінити форми власності, як саме перейти до ринкової економіки і при цьому не деградувати до хижацького первісного нагромадження і не позбавити народ основних соціальних гарантій. Всі не можуть стати підприємцями і великими власниками. Доведено, що тільки 5—7 відсотків будь-якого народу має підприємницький хист. А коли врахувати, з якої системи ми вийшли, то у нас у перші роки і такий відсоток — вельми проблематична річ.

Звідси випливає, що людям з підприємницьким хистом держава має створювати пільгові умови. Особистий інтерес спонукає і спонукатиме цих людей до інтенсивної діяльності. А розуміння діловими людьми перспективи (про що держава має вчасно подбати через свої закони, податки і пропаганду цінностей) неминуче приведе їх до ідеї соціального партнерства з робітниками. Спекулянт у підприємництві — кумир на годину. Серйозний підприємець — законослухняний платник податків, який своєю енергією і капіталом забезпечує робочі місця, а своїми податками — підготовку кваліфікованого робітника і інженера, розвиток культури тощо.

Автори програми намагалися довести, що наше суспільство може обійтися без шокової терапії, пройти між Сціллою економічної відсталості і Харібдою соціального вибуху і вийти на чистий фарватер цивілізованої економіки. Програма не розглядає інших проблем — відродження культури, вдосконалення освіти і т. д., справедливо вважаючи, що відродження економіки буде йти паралельно з цими процесами, що вони взаємозв'язані і для вирішення духовних проблем потрібна перш за все матеріальна база.

Отже, що маємо робити в сфері економічній?

Програма виходить із того, що класичні методи шокової терапії не спрацьовують, вони не лише не поліпшують економічну і соціальну ситуації, а й поглиблюють і загострюють кризові явища. Все це спонукає до серйозного переосмислення змісту і напрямів реформування української економіки, механізмів, засобів і темпів просування по шляху ринкової трансформації.

Центр ваги програми, її ядро складають проблеми виробництва, пошук засобів і шляхів зупинення спаду життєво важливих галузей, подолання кризи «недовиробництва», поступового забезпечення пожвавлення і економічного зростання. Це ключовий момент програми.

У ній здійснюється суттєва корекція від позвучої, спровокованої ззовні шокової терапії до селективного, програмно-секторного впливу на виробництво, інші галузі і сфери економіки з допомогою інструментів і механізмів грошової, фінансово-кредитної, податкової, цінової та митно-тарифної політики.

Наступна особливість програми полягає в тому, що каркас вітчизняної економічної структури України повинні складати галузі і виробництва, які відображають порівняльні і конкурентні переваги республіки в міжнародному поділі праці, в системі міжнародних економічних зв'язків регіонального (СНД) і світового масштабу. У зв'язку з цим інвестиційна і структурна політика не лише в стратегічному, а й короткостроковому плані орієнтується передусім на вказані сфери національного економічного циклу.

Важливою рисою програми є те, що вихідним началом її здійснення і подальшої реалізації є запровадження власної валюти. Введення в обіг власної грошової одиниці розглядається як основна передумова і вирішальний чинник загальної економічної стабілізації. Реформа покликана зафіксувати єдність національного економічного простору, єдиної митної території держави, розробки і реалізації дійсно незалежної і цілком самостійної економічної політики.

Кінцевою метою програми є гарантування національної економічної безпеки, досягнення необхідної економічної і соціальної рівноваги в суспільстві, закладання економічних підвалин сучасного постіндустріального суспільства.

У програмі зазначені етапи, що характеризують макроекономічну стабілізацію, зупинення спаду виробництва, початок економічного зростання. Стартовий, проміжний і кінцевий етапи обгрунтовуються конкретними розрахунками.

Згідно з програмою невідкладними заходами нагального економічного реформування повинні стати:

— грошова реформа і здійснення на її основі бюджетної та фінансової стабілізації, активної антикризової та дефляційної політики, перебудови банківської системи;

— демонополізація виробництва, його корпоратизація і еволюційна приватизація, розвиток різноманітних форм підприємництва, розгорнутої інфраструктури ринку;

— здійснення заходів ефективного нагромадження фінансово-кредитних ресурсів і радикалізація на цій основі інвестиційної та структурної політики, стабілізація базових галузей економіки, забезпечення пріоритетного розвитку виробництва товарів широкого вжитку. сфери послуг, малих виробничих структур, цивілізованої посередницької діяльності;

— поєднання подальшої лібералізації і активного державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, стабілізація платіжного балансу, створення умов ефективного використання світогосподарських зв'язків та іноземного капіталу для внутрішнього економічного розвитку;

— проведення збалансованої соціальної політики, створення матеріальних передумов зупинення спаду та поступового поліпшення життєвого рівня народу;

— подальший демонтаж адміністративних механізмів управління і їх трансформація в інституціональні структури, що відповідатимуть сучасним вимогам розвитку економіки України.

І. ГРОШОВА РЕФОРМА

Програма передбачає, що початком грошової реформи має стати завершення повної купонізації грошового обігу — запровадження купона не лише в готівковий, а й безготівковий обіг. Із здійсненням цього процесу купон отримає статус тимчасової національної валюти, що виконуватиме функції загального платіжного засобу та засобу нагромадження. Передбачається, що введення купона в безготівковий обіг буде здійснено протягом листопада цього року.

Другий етап грошової реформи пов'язаний із запровадженням в обіг гривні. Програмою опрацьовано два варіанти вирішення цього завдання. Перший варіант передбачає одномоментне переведення всієї купонної маси (готівкової та безготівкової) в гривневу. Другий — на основі використання принципу паралельного обігу двох грошових одиниць — купона та гривні. Вказана система розглядається як перехідна структура, яка передбачає органічне поєднання грошової реформи і процесу приватизації, запровадження конвертованості та поступове введення гривні в готівковий обіг і поетапне обмеження зони застосування купона. Із повним витісненням купона (цей процес займе 6—12 місяців) функції системи паралельного обігу себе вичерпають.

Застосовуючи систему паралельного обігу, другий етап грошової реформи можна розпочати з 1 січня 1993 року. Проведення реформи за умови одномоментного введення в обіг гривні можливе лише на основі попередньої стабілізації економіки.

Окрім запровадження в обіг національної банкноти — гривні, проведення грошової реформи передбачає утворення розгалуженої структури депозитних грошей, механізму організації та регулювання готівкового і безготівкового обігу та їх взаємодії, забезпечення поетапної конвертованості власної грошової одиниці, здійснення реформи банківської системи, формування необхідної ринкової інфраструктури — грошового валютного та фінансового ринків, правове та кадрове забезпечення відповідних перетворень.

Програма виходить з необхідності заключення на основі принципів Міжнародного валютного фонду валютно-клірингової угоди між країнами, що входили до колишнього Союзу РСР. Участь України в зазначеному об'єднанні, що має на меті відповідну трансформацію рублевої зони і встановлення рівноправних і взаємовигідних валютних відносин, не виключає її членство у інших міждержавних валютних угрупованнях, зокрема у перспективі в Європейській валютній системі.

II. ФІНАНСОВА СТАБІЛІЗАЦІЯ

В залежності від обрання типу грошової реформи програмою передбачаються два варіанти фінансової та економічної стабілізації: жорсткий і м'який, що охоплюють період з листопада 1992 року по грудень 1993 року.

1. Жорсткий варіант фінансової санації проводиться до запровадження власних грошей, починаючи з листопада 1992 року. Він передбачає:

— замороження цін і заробітної плати;

— впровадження жорсткої бюджетної політики;

— тимчасове заморожування ощадних вкладів громадян до початку економічного зростання, а надалі — здійснення їх обміну на гривні диференційовано в залежності від розмірів і часу вміщення в ощадні банки;

— здійснення рестриктивної кредитної політики;

— підвищення на основі дефляційної спроможності купона, його валютного курсу і підготовку на цій основі умов для запровадження в обіг гривні.

Відповідно до фінансової стабілізації здійснюються заходи державного регулювання виробництва. Зупинення спаду пріоритетних видів виробництва досягається на основі розробки і реалізації індикативного плану соціально-економічного розвитку України на 1993 рік. Держава забезпечує фінансове і ресурсне наповнення вказаних програм та індикативного плану в цілому, здійснює переважно економічний контроль за його виконанням, стимулює економічний розвиток за допомогою податків, цін, субсидій, тарифів, процентних ставок, страхових фондів, валютного і митного регулювання і контролю. На цей період зберігається в необхідних обсягах держзамовлення, здійснюється. державне регулювання цін, контроль за зовнішньоекономічною діяльністю. У зв'язку з тим, що масова приватизація, як свідчить досвід інших країн, призводить на початковому етапі до ще більшого падіння обсягів виробництва, на цей період вводиться мораторій на приватизацію, за виключенням збиткових підприємств та сфери обігу. Разом з тим широко запроваджується комерціалізація і демонополізація виробництва і надання юридичної і економічної самостійності державним підприємствам, поступове розукрупнення підприємств-монополістів.

Дефіцит держбюджету в кінці антикризового періоду не повинен перевищувати 3—4 відсотки ВНП, а темпи інфляції — 4—6 відсотків на місяць. Головною умовою здійснення жорсткого варіанту макроекономічної стабільності є зміцнення владних структур усіх рівнів, наявність соціального консенсусу в суспільстві.

2. «М'який» варіант невідкладних антикризових заходів грунтується на проведенні грошової реформи паралельного типу, глибокій структурній перебудові банківської системи, здійсненні політики дешевих грошей, стимулюванні виробництва шляхом суттєвого скорочення норми оподаткування, пільгового кредитування та підтримки ефективного платоспроможного попиту.

У проведенні фінансової стабілізації встановлюється принцип субординації, за яким першочергова увага надаватиметься подоланню кризи фінансів низової економічної ланки — фінансів фізичних та юридичних суб'єктів ринку; здійснюється політика децентралізації державних фінансів — глибоке розмежування державного та місцевих бюджетів по джерелах надходжень та витрат; запроваджується система циклічного регулювання державних фінансів, їхня стабілізація на основі санації виробництва.

(Продовження на 7-й стор.).

ЯК ВИХОДИТИ З КРИЗИ?

(Продовження. Початок на 6-й стор.).

Погашення державного боргу здійснюватиметься на основі утворення сучасного механізму формування і функціонування ринку цінних паперів держави, запровадження високих процентних ставок та системи державних страхових гарантів по їх розміщенню.

Провадитиметься пільгова кредитна політика, пріоритетне кредитування галузей економіки із швидким оборотом капіталу, зокрема тих, що працюють на споживача, енерго- та ресурсозберігання, малого та середнього підприємництва, фермерства, прискорення товарного обігу, комерціалізації торгівлі, утворення розгалуженої інфраструктури ринку.

Здійснюватиметься гнучка цінова політика. Її мета — запобігання некерованим гіперінфляційним процесам. Для цього використовуватимуться такі антиінфляційні заходи:

а) запровадження в товарний обіг об'єктів приватизації державного майна, житла та земельних ділянок (вибірково);

б) мобілізація антиінфляційних джерел фінансування дефіциту держбюджету;

в) здійснення антиінфляційної податкової політики, зокрема суттєве зниження податку на добавлену вартість;

г) регулювання валютного курсу національної грошової одиниці;

д) запровадження вибіркової системи платних соціальних послуг для високооплачуваних верств населення;

е) мобілізація вільних коштів населення через механізми фінансового та кредитного ринків;

ж) встановлення фіксованих цін на обмежене коло товарів базових галузей виробництва, продовольчих товарів, транспортних послуг.

III. РОЗДЕРЖАВЛЕННЯ ТА ПРИВАТИЗАЦІЯ

Реформування власності, розвиток підприємництва, демонополізація виробництва розраховані на тривалий період і реалізуються у такій логічній послідовності:

— створення правових, економічних і організаційних умов демонополізації виробництва;

— впровадження дійових і стабільних механізмів функціонування вільного підприємництва (на основі принципів «Laissez-faire» і гарантування захисту інтересів власника будь-якого рівня);

— поступова, але неухильна зміна відносин власності шляхом широкого розвитку орендних відносин з подальшою приватизацією, комерціалізацією, акціонуванням, корпоратизацією, іншими способами трансформації державного майна в більш ефективні економічні форми.

Програма виходить з того, що процес приватизації великих підприємств має здійснюватися поступово, забезпечуючи реальні переваги виробничих колективів. Його проведенню мають передувати пілотна приватизація, санація виробництва, утвердження повних госпрозрахункових відносин, законодавче вирішення питання про приватизацію земельних ділянок, на яких розташовані виробничі об'єкти.

Кошти від малої приватизації спрямовуються насамперед на часткове погашення внутрішнього державного боргу, забезпечення паритету власної валюти, підтримку підприємництва, технічне переозброєння виробництва.

Процес приватизації державних об'єктів виробничого призначення має здійснюватися в органічній єдності з приватизацією житла, а також з проведенням великомасштабної аграрної реформи та відповідною санацією різноманітних структур кооперативної форми власності.

IV. СТРУКТУРНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

В програмі наголошується, що структура економіки України є в цілому неефективною, екологічно небезпечною, має неоптимальні параметри інвестиційного і споживацького секторів. У ході розпочатої реформи відбулася деструктивна реформація господарських структур, вартісно-фінансові показники перестали бути індикатором розвитку і не можуть вважатися відправним орієнтиром щодо здійснення довгострокової політики.

Вихід із кризи та структурні перетворення охоплюють три етапи. На першому слід неодмінно відновити об'єктивні пропорції суспільного продукту шляхом термінової корекції податкової, цінової політики, оплати праці, налагодження управління економічними процесами з боку держави. При цьому важливо врахувати факт завершення цінової хвилі (січень—листопад 1992 р.), що викликана лібералізацією цін. Будь-яка цілеспрямована структурно-інвестиційна діяльність реальна лише при відверненні нової цінової хвилі за допомогою свідомих стабілізаційних і антиінфляційних заходів, передбачених програмою.

Другий етап розрахований на вихід із кризи шляхом активізації інвестиційної діяльності, ешелонованого маневру ресурсами з метою поповнення товарного ринку. Тут допустимі широкі адміністративні рішення. Окремим завданням є спеціальна державна підтримка головних систем життєзабезпечення в інтересах їх безперебійного функціонування і запобігання технологічним та екологічним катастрофам, санація підприємств легкої та харчової промисловості.

На третьому етапі передбачається програма оптимізації економічної динаміки, зокрема, підвищення удвічі проти кінця 80-х років норми нагромадження, що необхідна для прискорення інновацій, захисту навколишнього середовища та нормалізації відтворення основних виробничих фондів.

Програма визначає, що в інвестуванні головна роль належить не державі, а підприємствам. Однак зміщення центру фінансування до децентралізованих джерел обумовило втрату управління розширеним відтворенням, на розвиток і вдосконалення виробництва підприємства витрачають лише третину ресурсів. Пропонується відновлення господарських функцій держави у сфері високих технологій, конверсії ВПК: здійснення (побудованого на балансі інтересів) механізму регулювання інвестиційної активності, залучення капіталів у галузі, що обслуговують населення, а також до державного фонду розвитку базових галузей.

Програма відхиляє практику прямого вилучення прибутків підприємств, пропонуючи створення інноваційних та інвестиційних національних фондів із змішаним капіталом і на основі економічно пов'язаних внесків суб'єктів господарювання, використовуючи важелі часткового неповного припинення оподаткування інвестицій, пільгових кредитів для розширення виробництва, переведення на кредитну основу державних капітальних вкладень, залучення іноземних інвесторів. Для виходу із фази кризи необхідно підняти норму інвестицій з 9 відсотків (перше півріччя 1992 р.) до 25—28 відсотків національного доходу у 1993 році.

Під час виходу з кризи першочерговими пріоритетами є продовольство і паливно-енергетична сфера, де на засадах диверсикації додатково залучаються фонди акціонерних інвестиційних компаній, включаючи іноземний капітал, галузеві кошти приватизації та пайові внески суміжних галузей. Надалі особлива роль відводиться інвестиційному комплексу, експортним виробництвам та іншим заходам, спрямованим на підвищення ефективності та соціальну переорієнтацію економіки.

Структурна політика в програмі передбачає впровадження високих технологій, оновлення та підвищення надійності засобів праці в галузях з мобільною технікою (сільське господарство, будівництво, добувна промисловість), якісне переоснащення сфер з вкрай застарілими та зношеними фондами (металургія, енергетика, хімія, транспорт, харчова промисловість), переведення на нову технологічну базу машинобудування та легкої промисловості. Ключове значення мають сільське господарство і харчова промисловість, значне скорочення питомої ваги металургії, випереджаючий розвиток машинобудування, наукомістких і високотехнологічних галузей.

V. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Радикальні перетворення в зовнішньоекономічній сфері мають на меті вирішення ряду завдань, зв'язаних із формуванням ринкового середовища в Україні, розвитком конкуренції, залученням зарубіжних інвестицій і технологій, стабілізацією споживчого ринку, нагромадженням валютних ресурсів, введенням власної грошової одиниці.

Потрібні такі невідкладні заходи для цілеспрямованого формування експортної бази республіки:

1. Стабілізувати експорт на досягнутому рівні. Беручи до уваги малу ймовірність збільшення у найближчі два-три роки експорту машин і устаткування, значну увагу приділити розробці державних програм по нарощуванню темпів виробництва і зростання експорту продукції паливно-енергетичної, металургійної, металообробної промисловості та аграрно-промислового комплексу.

2. З метою закріплення на європейських і світових товарних ринках машин і устаткування здійснити державне стимулювання експорту продукції машинобудівної промисловості.

У подальшому поглибленні профілю експортної спеціалізації України пріоритетними мають стати експорт наукомісткої продукції і високих технологій, ноу-хау, ліцензій, програм для ЕОМ тощо. Вирішальна роль у цьому належить конверсії ВПК.

Для цього потрібно здійснити докорінну реконструкцію і переспеціалізацію машинобудівних підприємств, додатково створити на основі конверсії мережу малих і середніх підприємств з високоавтоматизованим виробництвом у галузях машинобудування, хімічної промисловості, деревопереробки, виробництві товарів широкого вжитку, з максимально можливим розвитком міжнародних кооперативних зв'язків, на основі прямих поставок внутрігалузевого характеру, а також створення спільних підприємств із зарубіжними партнерами.

3. Включення України в систему світогосподарських зв'язків вимагає серйозної адаптації її структури, всього господарського механізму до надзвичайно високих вимог, які диктує світове ринкове господарство.

Товарний, фінансовий, ринок послуг і технологій, житла і робочої сили повинні тісно взаємодіяти з аналогічними секторами світового ринку шляхом створення в Україні розвинутої мережі комерційно-фінансових інститутів, товарних, фондових бірж, посередницьких консалтингових фірм і служб, засобів зв'язку, інформації, сучасної транспортної системи, сервісу, реклами — тобто всієї ринкової, виробничої і соціальної інфраструктури.

Для найшвидшого вирішення комплексу вказаних проблем слід створити Національну програму з форсованого розвитку інфраструктури, зокрема виробничої, розрахованої на два-три роки. Основними джерелами її фінансування повинні бути місцеві та республіканський бюджети і в значній мірі іноземний капітал.

4. На перехідний період установити жорсткий режим державного регулювання експортно-імпортних операцій, посилити контроль з боку державних органів (Міністерства економіки, Міністерства зовнішньоекономічних зв'язків, Державного митного комітету, Національного банку, Міністерства фінансів) за всіма ланками зовнішньоекономічних зв'язків України.

З метою упорядкування зовнішньоторговельних операцій, налагодження обліку товаропотоків, що йдуть за межі республіки, слід:

— суворо обмежити на перехідний період перелік товарів, які можуть вивозитися громадянами за кордон;

— встановити державний контроль за бартерними операціями підприємств державного сектора, вжити дійових заходів до підприємств недержавного сектора, які порушують Закон про квоти;

— переглянути систему оподаткування товарів, що експортуються в інші країни, прийняти Закон «Про податки на експорт і імпорт»;

— значно посилити роль митного тарифу на основі принципів ГАТТ як найважливішого інструмента в регулюванні міждержавного товарообігу;

— практикувати бартерні операції товарами широкого вжитку державними і комерційними торговельними організаціями в рамках міждержавних угод;

— впроваджувати практику комплексного і аукціонного продажу ліцензій на експорт товарів у рахунок виконання міждержавних угод;

— розробити і ввести в дію на стабілізаційний період систему валютного регулювання;

— поліпшити зв'язки України з міжнародними фінансовими організаціями, регіональними економічними угрупованнями Європи.

VI. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

Соціальна політика в умовах здійснення антикризових заходів спрямовується на недопущення подальшого зубожіння населення, забезпечення фізіологічного мінімуму споживання для найменш захищених груп, збереження соціальної рівноваги в суспільстві.

Основні завдання та пріоритети в соціальній політиці:

1. Проведення економічних реформ, які були б тісно пов'язані з твердими соціальними гарантіями для робітників, селян, інтелігенції, підприємців.

2. Докорінна реструктуризація всієї системи соціальної інфраструктури суспільства та недопущення руйнації нинішніх соціальних надбань.

3. Створення працездатним особам умов для отримання роботи у відповідності з рівнем кваліфікації, ефективної і якісної праці, справедливого заробітку, підвищення кваліфікації, зміни професії, оздоровлення і відпочинку.

Невідкладне здійснення глибокого реформування заробітної плати, поклавши в основу вартість життя, рівень кваліфікації, соціальні гарантії.

На кризовому етапі застосувати лімітування фонду заробітної плати в залежності від обсягів виробництва, коригованих на індекс цін із врахуванням граничного рівня рентабельності. Змінювати служби зайнятості, налагодити систему перекваліфікації з врахуванням насамперед структурного безробіття, запровадити систему матеріальної підтримки безробітних з гнучкими термінами допомоги у розмірах не нижче фізіологічного мінімуму.

4. З метою зупинення тенденції до вимирання нації забезпечити підтримку сімей з дітьми. В кризовий період адресну допомогу спрямувати сім'ям, де доходи на кожного члена не сягають фізіологічного мінімуму.

5. Створити юнакам і дівчатам рівні стартові можливості для отримання безплатної якісної освіти і кваліфікації та ефективного працевлаштування.

Встановити розмір державних стипендій в залежності від середнього доходу сім'ї або особистого доходу студента. Передбачається введення системи пільгового кредитування молоді для здобуття фаху та перекваліфікації, пільгового кредитування та мінімального оподаткування молодіжного підприємництва.

6. Соціальний захист інвалідів та пенсіонерів передбачається забезпечити шляхом приведення мінімальних розмірів пенсій у відповідність з розмірами фізіологічного мінімуму споживання; всі дотації пенсіонерам і інвалідам доцільно спрямувати у вигляді грошової допомоги безпосередньо конкретним особам; ввести поряд з державним соціальним забезпеченням пенсійне страхування.

VII. РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

Оздоровлення економіки значною мірою залежатиме від урахування регіональних особливостей, територіальних форм кооперації і поділу праці, організації підприємництва, соціальної структури населення, історичних умов розвитку та традицій.

(Закінчення на 8-й стор.).

ЯК ВИХОДИТИ З КРИЗИ?

(Закінчення. Початок на 6—7-й стор.).

Передбачається, що основною організаційною формою реалізації заходів щодо стабілізації економіки і радикалізації економічних реформ в Україні на територіальному рівні повинні стати регіональні програми антикризових заходів, санації виробництва та ринкової переорієнтації економіки. Визначено структуру та етапність таких програм, які приймаються місцевими Радами. Їх основними ланками мають стати:

1. Проведення інвентаризації наявного природоресурсного, виробничо-інфраструктурного потенціалу території. Формування комп'ютерної бази даних. Аналіз і оцінка фактичного стану справ у регіоні. Розробка механізму захисту регіонального ринку.

Формування територіального майнового фонду, науково-експертна оцінка майна, проведення розрахунків і підготовка пропозицій для створення ринкових територіальних механізмів. Розробка нормативно-правової документації, територіальних регуляторів, їх експертна оцінка. Розробка нормативних документів з організації і функціонування управлінських структур.

3. Реорганізація територіальних органів управління, забезпечення організаційних умов для економічної самостійності підприємств, надання їм практичної допомоги.

4. Розвиток господарських взаємовідносин з партнерами за межами регіону, організація зовнішньоекономічної діяльності в умовах структурних змін в економіці. Впровадження територіальних механізмів соціального захисту населення.

Практична реалізація основних структурних ланок програми передбачає їх правове та інституціональне забезпечення, створення конкурентних ринків, розбудову сучасної ринкової інфраструктури.

VIII. ЗАКОНОДАВЧА ПОЛІТИКА В ЕКОНОМІЧНІЙ СФЕРІ І РЕФОРМА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Здійснення невідкладних антикризових дій та ринкової трансформації економіки України детермінує підвищення відповідальності Президента України і Верховної Ради України, що передбачає узгодженість у виробленні і реалізації законодавчої політики шляхом інвентаризації законів і президентських актів з приведенням їх до регулюючого впливу державних органів на всі фактори стабілізації господарства. Результатом законодавчої узгодженості кризових економічних реалій з чинними юридичними регуляторами має бути зведений Закон України фінансово-економічної і соціальної стабілізації суспільства. Механізмами його забезпечення є економічні, цінові, фінансові важелі, які делегуються в повному обсязі уряду республіки для їх запровадження на території України з обов'язковим виділенням пріоритету соціальної функції державного управління. Серед першочергових законодавчих актів України слід назвати Закон про індикативне планування розвитку державних підприємств, Закон про відповідальність господарських органів за виконання контрактів і договорів, Закон про пільги приватним підприємствам, Закон про державний апарат (державну службу), Закон про корупцію в економічній сфері, Закон про соціальні гарантії і підтримку малозабезпечених громадян, Торговий кодекс України тощо.

Відновлення вертикальної підпорядкованості структури органів виконавчої влади на чолі з Кабінетом міністрів України має бути підкріплено упорядкуванням місцевого управління, за яким всі Ради народних депутатів здійснюють свої повноваження через виконавчі органи, а інститут представників Президента України залишається на регіональному рівні в усіх областях країни. Гармонізація державних і місцевих інтересів проводиться виключно через закони і постанови уряду, які є правовою основою здійснення державного регулювання поступового переходу до ринку і усунення соціального напруження шляхом поновлення довіри до Верховної Ради, уряду республіки і місцевих органів управління.

* * *

Поряд з грошовою реформою, як визначальною, вихідною для нинішнього стану України, вже найближчим часом (1—3 роки) має бути здійснено комплекс заходів по докорінному реформуванню і практичному створенню нової кредитно-фінансової і банківської системи, проведено податкову і бюджетну реформи, впроваджено сучасну систему ціноутворення. Невідкладними є також інституціональна реформа, тобто перебудова всієї системи державного управління у відповідності із завданнями сучасного етапу розвитку економіки і держави. На порядку денному інвестиційна і структурна реформи, реформа зовнішньоекономічної сфери.

Програма передбачає в першу чергу здійснення саме вищеназваних реформ, які здатні суттєво прискорити просування економіки до ринку, демократизацію всіх ланок економічного життя суспільства. Реалізація запропонованих реформ сприятиме формуванню в Україні взаємопов'язаної системи ринків: товарів і послуг, капіталу і праці, грошового, валютного, фондового, кредитного, житла, технології тощо. Все це надасть необхідних імпульсів для ефективного використання усіх видів ресурсів, різко посилить стимули до високопродуктивної праці. **Це, зрештою, єдиний і безальтернативний шлях до органічної взаємодії України із світовим співтовариством, прилучення її до досягнень сучасного цивілізаційного процесу.**

ПОКИ ЗЕМЛЮ РОЗДАВАТИМУТЬ, ДОСТАТКУ НЕ ЧЕКАЙТЕ

Недавно обласна держадміністрація провела чергову зустріч з фермерами. Мене здивувало, що ділова розмова інколи пересипалася вимогами примусити колгоспи і радгоспи видавати їхні власні комбайни для збирання врожаю з фермерських полів. І навіть у ті строки, які назве фермер. А люди, які рвуться у вожді до вільних фермерів, взагалі добалакалися до того, що я назвав би межею абсурду. Вони висунули умову: територіальні громадські організації фермерів мають диктувати свої правила держадміністрації. Надавати землю фермерам і дозвіл на створення селянських індивідуальних господарств мають теж вони. Мені так і кортіло кинути репліку: «У нас же існують Закони. Навіщо їх ігнорують, добиваючись поза ними якихось повноважень і дозвільних функцій?»

Те ж саме відбувається, коли в управлінні сільського господарства збираються керівники колгоспів і радгоспів. Тільки вони виступають проти фермерства. Ось так і нагнітається конфронтація між двома конкуруючими власниками, які рівні між собою за законом.

На мою думку, таке протиставлення фермерства та існуючих форм господарювання не дасть користі суспільству. Адже українське фермерство плоть від плоті безправного колгоспно-радгоспного батька. І вся цінна ідея ринку, а отже і фермерства, у вільному переливанні капіталу від менш підготовленого життям до того, хто пройшов якусь школу господарювання, від гіршого спеціаліста до кращого, від того, хто не вміє хазяйнувати на землі, до того, хто це робить ліпше. І не треба на цьому шляху ставити дамби. Підприємець за нормальних ринкових відносин буде поставлений в такі умови, щоб виживати у залежності від необхідності його послуг суспільству, а не навпаки. І нехай виживає той, хто вміє господарювати, хто більше користі приносить суспільству. Це вже має бути не соціалістичне змагання, а конкуренція між фермером і колгоспом. Але без диктату, інтриг, штучного реанімування тих, хто гине через невміле господарювання.

Правда, чого гріха таїти, кожний з нас, хто вважає себе прихильником реформ, не відмовляється від привілеїв і пільг (маю на увазі і себе), які притаманні тільки розподільчій соціалістичній системі. І всі ми домагаємося їх від чиновників. Аж соромно. Особливо після зустрічі з американським фермером, який приїздив у наш район.

Для нього все це було дико, бо обов'язковим принципом початку будь-якої підприємницької діяльності у США є початковий капітал, який зібрано по крихтах людиною від продажу своєї праці або отримано у спадщину. Тільки коли у народжуваного підприємця є левова частка капіталу, банк погоджується його фінансувати. Але за умови, що підприємець визначить свій прогноз економічного балансу. Воно і зрозуміло: навіщо банку ризикувати кредитними ресурсами заради чужого бізнесу, якщо є клієнти з надійнішими програмами отримання банком прибутку від вкладених капіталів. Тобто я хочу сказати, що підприємництво— це завжди ризик. Але в усьому світі ризикують власними грошима, а не державними.

У нас же все догори ногами. Прищеплені системою поняття рівності у розподілі штовхають людей без страху і сумніву на підприємницьку стежину. І йдуть у фермери ті, хто не має знань, досвіду, капіталу. На що сподіваються? **На милість щедрих дядечків, які займають державні місця. Скажімо, фонд підтримки селянських господарств, будучи частиною державної казни, без розбору видає гарантійні листи на отримання мільйонних кредитів фермерами з п'ятьма гектарами землі. Агробанк без аналізу майбутньої діяльності видає кредити людям, які абсолютно не знаються на фінансах і на тій діяльності, якою збираються зайнятися.**

Виникає безліч запитань: хто буде повертати державі гроші, якщо у фермера через його погані знання агротехніки буде низька врожайність? А якщо земля зовсім не використовуватиметься?

Нині помітна тенденція відхопити у держави якомога більше землі. І як не дивно, саме тими людьми, які мають дилетантські поняття у сільському господарстві. До чого це призведе? За безгосподарність і безпорадність людини, що володіє землею, але не може виростити на ній найоптимальніший врожай, розплачуватиметься покупець сільгосппродукції. Бо виробник від погіршення своєї діяльності нічого не втрачає, а швидше знаходить, підвищуючи ціни. Який вихід з цього становища?

Переконаний, що земля має стати товаром, який продається і купується. Треба в усіх документах так і записати: громадяни або колектив громадян України повинні викуповувати землю у суспільства, брати її в оренду. Постійного користування або невикупної колективної власності на землю не повинно бути. І той, хто вміє і хоче працювати на землі, повинен її купити за свої заощадження або кредити. Земля — це багатство усього народу, а не його представників з депутатськими мандатами, здобутими в період господарювання імперії. Тому повноваження на роздачу землі й породжують суб'єктивні рішення.

Ось чому землю треба тільки продавати, щоб кожний господар розраховував на свої здібності, а не на знайомства за безплатної роздачі землі, кредитів, соціально-побутових послуг.

Ще одне дуже хвилює. Держзамовлення. Якщо ми дійсно бажаємо рухатися до ринку, то системі держзамовлень і абстрактних закупівельних цін на сільгосппродукцію необхідно підписати смертний вирок. Звичайно, неправильно і те, що підприємець визначає ціну на свій товар, виходячи з існуючих умов монопольно-групового егоїзму. Не варто забувати, що виробник має працювати на користь суспільства і суспільство через попит і ціну повинно визначати корисність цієї справи.

Мене можуть запитати: а що замість держзамовлення, яке, по суті, годує народ? Якщо фермер бере землю в оренду, то суспільство через договір має визначити, що вирощуватиме він на ній, скільки вироблятиме того чи іншого виду продукції з урахуванням сівозміни. Таким чином на законних підставах регулюватиметься товарне виробництво. А вільно користуватися землею без усяких умов може лише той, хто її викупить у суспільства у свою власність. На мою думку, жодних заборон щодо використання найманої робочої сили власником землі не повинно бути, якщо ми дійсно хочемо мати рівність форм власності. Мені можуть закинути: мовляв, ось чого захотів новий експлуататор! Але у мене є контраргумент: радгоспи ж використовують найману працю. І невідомо, хто краще дбатиме про працівника: бідна держава чи багатий господар? Тим більше, що питання оплати, тривалості робочого дня будуть, як і на державних підприємствах, регламентуватися законом.

Звичайно, кількість приватизованої землі має теж обумовлюватися законом. Скажімо, до 500—600 гектарів у період становлення сільського власника для виконання умов демонополізації сільського виробництва. Потім ринок розставить власників по місцях, які вони заслуговують. І не варто створювати додатковими урядовими рішеннями рівні умови для фермерів і сільгосппідприємств. Це буде штучним заходом. Всі повинні жити за єдиним законом підприємницької діяльності. Тільки здорова конкуренція за рівних умов дозволить нагодувати суспільство, дасть достаток Україні.

Віктор ШЕВЧЕНКО,
заступник голови обласної асоціації фермерів, голова акціонерного об'єднання сільгосппідприємств «Приорілля».
Магдалинівський район Дніпропетровської області.

ЗА КАДРОМ

залишаються люди, які, власне, роблять «погоду» на телебаченні. І це дуже прикро, адже від майстерності цих фахівців значною мірою залежить те, що ви бачите на екрані. Оператор має виставити світло, «скадрувати» студію, допомогти художнику оформити її. А художникові клопоту теж вистачає: у якому стилі одягнений ведучий, які кольори додати чи, навпаки, прибрати з ікебани, як поставити стілець, столик чи дерево, як «виставити» підсвітку, які світлофільтри взяти... І все це — для того, щоб у кадрі виникла цілісна картина, щоб ніщо не дратувало глядача. Як кажуть, щоб кадр не розпадався.

А мікрофони... На фото ви бачите, як редактор Тетяна Сергієнко пробує звук на «журавлику» — саме так називається на ТБ цей мікрофон. З ним треба обережно: надто потужний, "тягне" на себе всю студію. І поза нею. Одного разу під час програми зателефонували на пульт: в ефірі чути всі команди режисера (який знаходився за склом, в апаратній). В студії стояв «журавлик». Хоча, як на мене, з ним зручніше, бо з «петличкою» — мікрофоном, який чіпляється на одяг, почуваєшся, ніби собака на прив'язі. Але — ефір є ефір. Він має свої закони, і, хоча не всі вони тобі до вподоби, маєш підкорятися.

Про людей, які залишаються за кадром у кіно, є передача «Все про кіно», а ті, хто працює на телебаченні, — завжди в тіні: ніби нескромно. Ми трохи підняли завісу, але й у цьому «дзеркалі» ви не побачите художників-гримерів, які готують ведучих до виходу в ефір, адміністраторів, відеоінженерів, та й людей, які власне, створили УТ-3 — заступника директора програм Миколи Білоуса та головного режисера Андрія Фещенка ви теж не побачите на фото. Шкода, адже саме вони завжди «викликають вогонь на себе», турбуються про те, щоб вам, шановні глядачі, було цікаво дивитися наші програми. А ми, ведучі, намагаємося уявити під час живого ефіру, ніби дивимося вам у вічі, якимось чином відчути вашу реакцію на сказане, бо поки ваш лист дійде... І як інколи буває шкода, що не чуєш відгуку, і як прикро, коли щось не так... Та ті, хто «за кадром», завжди переживають гостріше, хоч інколи й лаються, а все ж — співчувають. Одним словом, всього не скажеш...

Катерина ВОРОНЕНКО.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Експрес-інформація

МОРЕ НА ЗАМКУ

Рішення про введення морської блокади Союзної Республіки Югославії, до якої входять Сербія і Чорногорія, прийняла Рада Безпеки ООН. Такий крок має на меті припинити постачання зброї та інших вантажів до СРЮ через Дунай та Адріатичне море.

НАРЕШТІ ЗА СПРАВУ ВЗЯЛИСЯ ДЕПУТАТИ

Учора в Ходженті продовжила роботу надзвичайна сесія Верховної Ради Таджикистану, на якій депутати мають знайти компромісні варіанти поліпшення становища в республіці, обрати нове керівництво. Це перше зібрання парламентаріїв після трагічних подій у Таджикистані. Передбачається, що сесія парламенту також розгляне питання про усунення від влади колишнього Президента республіки Р. Набієва.

ПОТРІБНІ ЗАХОДИ

Організація Об'єднаних Націй повинна розглянути питання про санкції проти камбоджійських червоних кхмерів, які відмовляються скласти зброю і взяти участь у миротворчому процесі в Камбоджі. Таку думку висловили у спеціальній доповіді генеральному секретарю ООН міністри закордонних справ Франції та Індонезії — організатори торішньої конференції з мирного врегулювання в Камбоджі.

ЗА ЗАЧИНЕНИМИ ДВЕРИМА

З доповіддю про ситуацію в Абхазії виступив учора в грузинському парламенті його голова Е. Шеварднадзе. Засідання Верховної Ради Грузії проходило за закритими дверима, оскільки напередодні Е. Шеварднадзе заявив, що не може сказати все про абхазьку проблему на відкритих слуханнях. За деякими даними, він запропонував депутатам «достойну Грузії» форму врегулювання конфлікту в Абхазії.

Є ЩО ОБГОВОРИТИ

Сьогодні Дж. Буш зустрічається із своїм наступником на посту глави держави Б. Клінтоном. Передбачається, що вони обговорять питання передачі влади, проблеми зовнішньої політики країни, відносини між Білим домом і конгресом США.

ГОЛОВНЕ — НЕ ЗУПИНЯТИСЯ

Виведення військових формувань із зони конфлікту в Північній Осетії мали розпочати вчора Росія і Чечня. Відповідної домовленості сторони досягли в понеділок увечері. Того ж дня чеченські формування часткова вже почали виходити із зони протистояння. Для спостереження за цим процесом сформовано спеціальну комісію, до складу якої входять представники Росії, Чечні та Інгушетії.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Актуальне інтерв'ю

ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО НАС БЕЗПОСЕРЕДНЬО

Вперше... До цього слова ми вже звикли, коли йдеться про зовнішні політичні й економічні зв'язки України. Вперше в нашій столиці відкриваються посольства іноземних держав, вперше гостями української землі стають закордонні керівники, впливові політики, бізнесмени. Днями в Києві відбувалась міжнародна конференція з правових питань переходу до ринкової економіки, організована Комісією Європейських Співтовариств спільно з Україною та рядом інших країн СНД. І знову ж уперше участь у ній брало багато провідних західноєвропейських юристів. З одним з них, віце-президентом Генеральної ради судової влади Іспанії Хосе Луїсом Мансанаресом, зустрівся наш кореспондент.

— Пане Мансанарес, Іспанія, яка ще донедавна лише придивлялася до реформ в колишніх радянських республіках, сьогодні активно встановлює з ними контакти, зокрема з Україною.

— Протягом багатьох років для нас, іспанців, поняття Європи як нової політичної та економічної єдності обмежувалося лише її західними та центральними кордонами. Нині ж континент розширився й знову стає Європою від Уральських гір до Атлантичного океану. Жваво відбуваються процеси зближення нових незалежних держав з країнами Європейського Співтовариства. Тому Іспанія, яка однією з останніх країн увійшла до складу ЄС, вважає за потрібне поділитися своїм досвідом з Україною. Великою європейською державою, яка, здобувши незалежність, прагне стати повноправним членом загальноєвропейської спільноти. Тим більше, що іспанці завжди з особливою симпатією ставилися до вашої країни, а в нашій історії є багато спільного.

— Ви згадали про подібність історичних доль обох народів. Дійсно, і ви, і ми пережили тоталітарні режими. Нині ж перед Україною стоїть надзвичайно важливе й водночас важке завдання побудови демократичного суспільства. Добре було б нам використати іспанський досвід створення правової держави, забезпечення незалежності «третьої» судової влади. До речі, Генеральна рада судової влади саме відповідає за це.

— На жаль, під час короткотермінового перебування в Києві я не мав змоги детально обговорити ці питання з вашими фахівцями. Однак, користуючись нагодою, хочу повідомити: ми із задоволенням встановлюватимемо контакти з українськими правниками. Маємо великий досвід побудови правових основ державності. Щодо Генеральної ради судової влади, яку я маю честь репрезентувати, то в Європі взагалі нема аналогів цьому органу, який покликаний забезпечувати незалежність суддів та судочинства.

— Ви незабаром повертаєтесь на батьківщину. А яким чином українські юристи, прочитавши це інтерв'ю, зможуть зв'язатись з Вами?

— Дуже просто. Нехай представники вашого Міністерства юстиції, судді, інші правники напрямки звертаються до нашої Генеральної Ради. Щодо адреси й інших необхідних даних, то їх надасть Посольство Іспанії в Україні.

— Дякую за бесіду.

Інтерв'ю провів Ігор ГРУШКО.

У парламентах світу

АГРАРНИКИ ПРОТИ ПРЕЗИДЕНТСЬКОГО ПРАВЛІННЯ

Про намір відстоювати при обговоренні проекту нової Конституції не президентську, а напівпрезидентську республіку заявила найвпливовіша у молдовському парламенті фракція аграрників, яку національна преса називає правлячою.

Про це заявив один з лідерів Аграрно-демократичної партії депутат В. Чиботару. Аграрники завжди перебували у блоці зі Снєгуром, визнаючи його популярність у народі і підтримуючи його центристську позицію. Незважаючи на це, сьогодні вони висловлюють побоювання з приводу дня завтрашнього. Адже згідно зі ст. 83 проекту нової Конституції «Президент має право розпустити парламент». Тому необмежена президентська влада, на думку депутатів клубу «Життя села», створює загрозу демократії. Поки при владі Снєгур, вважають аграрники, можна не хвилюватися, але де гарантія, що його наступник зуміє нею правильно скористатися.

Жорстку сутичку в парламенті передбачають і при обговоренні статті Конституції, що стосується статусу держави. Аграрники, і з ними й парламентська більшість вважають за необхідне закріпити в ній незалежність республіки. Тим самим вони намагаються обійти фракцію Народного фронту Молдови, яка бачить у недалекому майбутньому «об'єднання двох Румуній». Поки що ж проект нової Конституції залишає це питання відкритим і не фіксує статус Молдови як незалежної суверенної держави.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

Власкори повідомляють

Ташкент

ПЕРША ЖЕРТВА СНІДу

В Узбекистані померла перша людина, заражена вірусом «чуми XX століття». У цілому, за даними Міністерства охорони здоров'я республіки, з 8,5 мільйона обстежених СНІД виявлено в 31. Крім того, з країни депортовано 32 іноземці з явними ознаками цієї страшної хвороби.

Зульфія РАСУЛІ.

Мінськ

КОМУСЬ ЛІТАТИ, А КОМУСЬ...

Підвищення цін на нафту й нафтопродукти в Росії викликало цінову сваволю в Білорусі. З 15 жовтня вдвічі подорожчали квитки на автотранспорт, а з 25 жовтня ціни на авіаквитки. Тепер, наприклад, переліт «Мінськ—Сімферополь» замість півтори тисячі карбованців коштує майже три тисячі. Управління цивільної авіації Республіки Білорусь виконує лише 70 відсотків запланованих авіарейсів. Ціна тонни автопального із 145 карбованців на початку року підскочила до 30 тисяч сьогодні. Це теж спричинило значне зменшення обсягу пасажирських перевезень.

Віктор ХОРОШКО.

Баку

ЗА ПОЗИКУ ВІДДЯКА

Днями в парламенті Азербайджану прозвучало повідомлення, що Росія переказала республіці 4 мільярди карбованців у рахунок погашення свого 12-мільярдного боргу.

Ровшан АЛІЄВ.

Депутатів перевірять на «вірус КДБ»

Підсумки

Результати другого туру виборів до сейму республіки підтвердили лідерство Демократичної партії праці Литви (ДППЛ). Згідно з попередніми даними, які оголосила Головна виборча комісія (поки що не отримано результатів голосування поштою і голосування громадян Литви, що проживають за кордоном), розклад сил у сеймі такий: ДППЛ — 74 місця, «Саюдіс» — 24, Християнсько-демократична партія — 18, Соціал-демократична партія — 8, Союз поляків — 3. Решту мандатів отримують поодинокі представники невеликих партій та організацій, а також депутати, які самі висунули свої кандидатури.

У прес-конференції, на якій журналістам оголосили попередні результати другого туру виборів, брав участь глава парламенту Литви (одночасно і почесний голова «Саюдіса») В. Ландсбергіс. Він досить стримано оцінив перемогу своїх політичних опонентів і зазначив, що результати виборів продемонстрували наявність у суспільстві сформованих у надрах радянського ладу стереотипів мислення. Ландсбергіс також застеріг від можливості одновладдя в політичному житті Литви. На запитання, як розуміти результати виборів — як перемогу ДППЛ чи як поразку «Саюдіса», Голова ВР Литви відповів, що він схильний бачити тут і перше, і друге. В. Ландсбергіс категорично заперечив можливість непідкорення армії новій більшості у сеймі.

Отже, ДППЛ одержала очевидну перемогу і разом з тим опинилася в парадоксальній ситуації, яка підтверджує, що навіть найбільші оптимісти в керівництві цієї партії не могли передбачити подібного тріумфу. Виборчий список кандидатів у депутати від ДППЛ складається з 71 прізвища, а в сеймі партія отримала 74 місця. Залишається тільки гадати, як у цій ситуації діятиме керівництво партії. Доповнить список новими прізвищами? Але ж, голосуючи за ДППЛ, виборці мали на увазі конкретних депутатів, а не етикетку партії. І чи справедливо буде розподілити тепер уже готові мандати між незнайомими виборцям людьми? Цікаво, що і «свіжовипечений» Закон про вибори не передбачає такої ситуації.

І ще одна несподіванка: всі новообрані депутати змушені будуть пройти перевірку на наявність в їх біографіях «вірусу КДБ». Депутатські мандати вручатимуться тільки після «обстеження». А цю процедуру проводитиме очолювана колишнім політв'язнем Б. Гляускасом комісія з розслідування діяльності КДБ, яка вже встигла прославитися процесами над К. Прунскене та В. Берьозовасом. Цікаво, що рішення про «фільтрування» депутатів було прийнято через тиждень після першого туру виборів, хоча згідно із Законом про вибори депутатські мандати мали вручатися не пізніше як через три дні після обрання.

Микола СТАНОВИЧ.

Вільнюс.

Фотофакт

ГІРКІ ЯГОДИ ЖИТТЯ

Сержант американської армії Гарольд Расселл, який втратив обидві руки під час висадки союзницьких військ у Нормандії, незабаром після війни став відомий мільйонам глядачів, знявшись у фільмі «Кращі роки нашого життя».

Картина по праву ввійшла до золотого фонду Голлівуду і в 1946 році отримала 9 (!) «Оскарів», вищих кінематографічних нагород Америки. Золоту статуетку за кращу допоміжну чоловічу роль отримав Гарольд Расселл. І от через стільки років 78-річний ветеран війни став першим в історії володарем вищої нагороди, який виставив її для продажу на аукціоні. Нещодавно за 55 тисяч доларів «Оскар» пішов з молотка. Самому Расселлу залишається тільки філософствувати: «Фільм залишиться назавжди, навіть без мого «Оскара». Зате тепер він зможе оплатити невідкладну операцію своєї дружини Бетті...

Фото й текст із журналу «Тайм».

Отакої!

Не знайшли місця для ООН

Днями до Алма-Ати прибула делегація ООН на чолі з Постійним Представником цієї міжнародної організації в Казахстані Інгеборг Кауль. Таким чином, дипломатичний корпус Республіки Казахстан повинен був поповнитися жінкою, яка представляє ООН у рангу посла. Завдання групи, яку очолила Інгеборг Кауль, — вивчати можливості сприяння Казахстану по лінії Об'єднаних Націй. Поки ж для пані Кауль нема приміщення для офісу і тому вона вимушена повернутися до Нью-Йорка, так і не приступивши до виконання своїх обов'язків.

Тетяна КОСТІНА.

Алма-Ата.

Суб'єктивна думка оглядача

«НЕВЖЕ МИ НІКОМУ НЕ ПОТРІБНІ?»

Ще донедавна спілка (і не тільки письменницька) була своєрідним розподільником благ: путівок у будинок творчості, лауреатських знаків, позицій у тематичних планах хоча б того «Українського письменника». І не завжди критерієм поціновування того чи того поета або прозаїка служив талант, внесок у літературу. Що й дало привід Григорію Штоню з гіркою іронією заявити на пленумі: «У нас ставали класиками не тільки без уміння перевтілюватися в героя, але й без уміння грамотно писати». Отож літературний організм — доволі делікатна матерія — потребує, як ніколи, багато поживи для свого відтворення. Як те поле, отруєне нітратами. І насамперед сповідальної відвертості, очищення від ідеологічного лукавства, від цинізму й фальші, від отого примітивного літературного «ширвжитку», який ще донедавна ми гордо називали соціальним замовленням. Однією з найпомітніших, з найдошкульніших вад нашої літератури, зокрема прози, як зауважив у глибоко аналітичній доповіді Іван Дзюба, є низька культура психологізму. Таким чином прийшли в літературу приблизність і навіть незграбність. Звуження сфери вживання української мови також призвело до суттєвого недоліку, з яким стикаємось у багатьох прозових творах: літературні персонажі говорять здебільшого штучною, неприродною мовою.

Правда, і сьогодні не обійтися без соціального замовлення. Але воно вимагає від письменника іншого: писати правду, виховувати в нашому народі почуття власної гідності, віри в свої сили, без чого не обійтися в розбудові держави. Як сказав видавець із США Осип Зінкевич, нині вже не треба виводити народ на майдани, а сприяти його національному самоусвідомленню, духовному відродженню. Треба запропонувати читачеві такі твори, які він буде шукати, які крок за кроком завойовуватимуть світ.

Не знаю, як щодо світових обширів, але сьогодні українська книжка не доходить і до тих, кому вона безпосередньо призначена. Досить тільки стишити хід біля книжкових розкладок на вулицях наших міст, переглянути нові бібліотечні надходження, пройтися книгарнями, щоб переконатися в тому. Суцільне засилля російськомовної літератури. Детективної, еротичної, містичної...

Чого так сталося? Бо українська книжка, яка протягом століть боролася за виживання на рідній землі, не має сил для рівноправного змагу з російськомовною. Дійшло до того, що вартість виробництва одного примірника книжки обсягом 15 друкованих аркушів сягнула ста карбованців. А видання масовим тиражем книжки вдвічі більшої за обсягом завдає збитків на один мільйон карбованців. Отже, на даному етапі потрібен державний захист українського слова, як зрештою, і самих письменників.

І водночас, як зазначив у вступному слові на пленумі голова ради Спілки Юрій Мушкетик, письменники повинні зізнатися, що справжніх книг написали дуже мало. Але вони є. На пленумі були названі нові твори Миколи Вінграновського, Броніслава Грищука, Василя Герасим'юка, Ігоря Римарука, Валентина Тарнавського, Юрія Андруховича, Олега Лишеги — вони засвідчують про живучість української літератури, про її прагнення вийти зі вчорашніх берегів на обшири, які єднають нас з цивілізованим світом.

То добре, то відрадно, що літератори намагаються переосмислити нашу недавню історію, яку подавали нам тенденційно й викривлено. Але насторожує те — і про це йшлося на пленумі, — що на зміну одним стереотипам приходять інші. Надто відважно наші письменники беруться за трагічні теми, зокрема про голодомор у 1932—1933 роках. А в даному разі, як застеріг Іван Дзюба, потрібні такт і совість, бо інакше можемо захалтурити народну трагедію.

Неймовірно тяжко живеться сьогодні письменникові. «Невже ми нікому не потрібні?» — з болем у голосі мовив прозаїк, мій давній знайомий. Подібних нарікань — і цілком справедливих — звучало немало. Але, мабуть, усе ж таки варто прислухатися до слів Юрія Мушкетика: «Нам треба пристосовуватися до нових умов, чого ми не вміємо, а часом про них і слухати не хочемо».

Так, нині на складах видавництв лежать сотні тисяч примірників українських видань. Але чи хтось вивчав, яким попитом користується українська книга? А якщо її беруть, то насамперед яку? Щоб кудись іти (та ще й інших вести за собою), то треба мати чіткі орієнтири. І не сподіватися, що це зроблять чиновники з «Української книги», з інших структур, які сьогодні займаються (чи мають займатися?) в нашій державі розповсюдженням українського друкованого слова. Та й, мабуть, уже такої надії немає, бо на пленумі все настійніше звучала думка про створення альтернативної мережі розповсюдження національної літератури. Поперваx це можна зробити хоча б на базі обласних письменницьких організацій. А, можливо, за цю конче потрібну справу візьметься таке масове товариство як «Просвіта»?

Та й самим письменникам треба шукати роботу, а не очікувати на подачки. Як це роблять на цивілізованому Заході. Там рідко хто з літераторів відважується жити лише на свої гонорари. Здебільшого вони поєднують літературну роботу з працею в музеї або бібліотеці, в часописі або на університетській кафедрі... Звичайно, так важче, ніж замкнутися десь на дачі з друкарською машинкою. Але надійніше як для самого автора, так і для літератури. Бо література — це не гори рукописів, які щоденно стікаються до видавництв і редакцій часописів, а тільки те, що написано талановито.

Зрештою, сьогодні письменник має більше шансів видрукувати свій твір принаймні в періодиці, ніж два-три роки тому. Адже, слава Богу, ще не загинув жоден літературно-мистецький журнал. Так, деякі зменшили обсяг, виходять спареними числами. Але з'явилися й нові. І не тільки в Києві, а й у Львові, Харкові, Житомирі, Тернополі, Чернівцях, Івано-Франківську, Дніпропетровську... Гадаю, що великої черги на друк у них немає. Скоріше навпаки — редакції шукають авторів, які допоможуть утвердитися цим часописам, знайти свого читача. Чи взяти Миколу Пшеничного з Рівненщини. Замість того, щоб нарікати на тяжкі обставини, в яких опинилося наше письменство, він узявся за видання книг у Дубному, де живе, в місцевій районній друкарні. І своєю працею благословив їх у світ уже понад сотню.

Правда, і літературна праця повинна належно винагороджуватися. Бо платити авторові по 600—700 карбованців за друкований аркуш прози, то фактично спускати його нелегку, каторжну працю за безцінь. Нині ставки авторського гонорару, на думку видавців, мають бути збільшені принаймні у десять разів.

Що ще потрібно для захисту української книжки? Безперечно, державне замовлення на неї в розмірах 70—75 відсотків, скасування податку на додаткову вартість. Держава повинна встановити мито на ввезення в Україну російськомовної книжкової продукції. Українська книга тільки тоді зможе конкурувати з російськомовною, коли буде і цікавішою, і дешевшою.

Спілка, створена за сталінськими рекомендаціями, протягом десятиліть була такою ж казармою, як усе тоталітарне комуністичне суспільство. Тут також викручували руки національно свідомим письменникам, паплюжили їхні святі синівські почуття до України, залишали без заробітку на прожиття, писали для слідчих КДБ на своїх колег закриті рецензії-доноси, абзаци з яких потім лягали в обвинувальні висновки для судових процесів. Справді, як слушно зауважив поет Володимир Цибулько, кати і жертви зійшлися під одним дахом. І тепер стоять на різних позиціях. То що їх може об'єднувати?

— Я духовно не можу бути в одній стодолі з письменниками, які ратують за відновлення компартії. Я не можу бути в одній Спілці з Сокуровим і Тереховим, які проводять українофобську діяльність, — сказав Роман Іваничук зі Львова. Він же запропонував перереєструвати спілчанців і відмежуватися від тих, які стоять на антиукраїнських позиціях, досі шкодять за імперією, якій запопадливо служили.

Безперечно, антиукраїнським проявам у спілчанському середовищі треба давати належну відсіч, їх не можна залишати поза увагою попри всю нашу делікатність і толерантність стосовно «старшого брата». Але, мабуть, варто передусім шукати те, що об'єднує письменників, а не роз'єднує їх.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ,
оглядач «Голосу України» з проблем культури.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Повертаючись до надрукованого

«ПОМРЕМ, ЯК ЧЕРВ'ЯКИ?»

У публікації під цим заголовком наша газета виступила на захист виробництва апарату «штучна нирка» на Київському заводі «Алмаз». Справа в тому, що до постанови Кабінету міністрів від 18 вересня минулого року «Про створення потужностей з виготовлення національної валюти та цінних паперів» підприємство, яке налагодило випуск вкрай необхідної апаратури, мало бути перепрофільоване. Так-так, саме на виготовлення національної валюти. Що це означало для України? Відповім мовою цифр. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, лікування ниркових захворювань методом гемодіалізу (очищення крові за допомогою апарату типу «штучна нирка») щорічно потребують близько 50 чоловік на мільйон населення, а з урахуванням того, що на гемодіалізі живуть протягом п'яти—семи років, кількість діалізованих у розвинутих країнах світу сягає 250—300 чоловік на мільйон населення. В Україні за умов погіршення екологічного стану, зниження темпів зростання фармакологічного виробництва, підвищення цін на ліки армію таких хворих щорічно поповнюють близько 2500—3000 чоловік. Лише (800—850 з них мають можливість регулярно лікуватися. Закрити виробництво «штучної нирки», таким чином, означало відібрати надію на життя у тисяч і тисяч людей. Чи можна було до такого допустити? Тож наша газета і виступила на захист життєво необхідної справи. Результат — «штучну нирку» на «Алмазі» продовжують випускати. Але тепер її... не купують. То навипередки мчали на завод посланці з Казахстану, Грузії, Молдови... А нині 50 апаратів стоять — ні тпру ні ну.

Працівники «Політехмеду», через який тепер здійснюється зв'язок виробника і споживача в системі охорони здоров'я і який за свої посередницькі послуги бере неабиякі гроші, запевняють, що справа в браку коштів. Проте адреси тих, кому пропонують продукцію, не дає. Тож у виробника виникає сумнів: чи в грошах справа? Може, в іншому? З того часу як Кабінет міністрів прийняв своє рішення щодо перепрофілювання «Алмазу», пішла гуляти чутка, що його виріб не відповідає вимогам спеціалістів. І вийшла вона зі стін Міністерства охорони здоров'я...

Дійшла вона й до редакції. Але маємо на руках документ, підписаний головним спеціалістом України з гемодіалізу і трансплантації нирки Є. Барана — в ньому найкращі відгуки про апарат виробництва заводу «Алмаз». Нарешті можна зателефонувати у Дніпропетровськ, Суми, Івано-Франківськ, Тернопіль — в обласних лікарнях мають свою думку з приводу роботи вітчизняної «штучної нирки». Хотілося б, щоб саме на неї покладалися лікувальні заклади, приймаючи рішення про доцільність придбання згадуваної апаратури. Бо чутки — чутками, гроші — грішми, а йдеться про продовження життя 12—15 тисячам хворих.

Марина ДЯТЛОВА,
оглядач з питань охорони здоров'я.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про загальні засади с... і функціонування спе... (вільних) економіч...

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок введення в дію Закону України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» з дня опублікування.

2. Комісії Верховної Ради України у закордонних справах забезпечити контроль за виконанням Закону України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон».

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ, 13 жовтня 1992 року

Цей Закон визначає порядок створення і ліквідації та механізм функціонування спеціальних (вільних) економічних зон на території України, загальні правові і економічні основи їх статусу, а також загальні правила регулювання відносин суб'єктів економічної діяльності цих зон з місцевими Радами народних депутатів, органами державної виконавчої влади та іншими органами.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення і мета створення спеціальної (вільної) економічної зони

Спеціальна (вільна) економічна зона являє собою частину території України, на якій встановлюються і діють спеціальний правовий режим економічної діяльності та порядок застосування і дії законодавства України. На території спеціальної (вільної) економічної зони запроваджуються пільгові митні, валютно-фінансові, податкові та інші умови економічної діяльності національних та іноземних юридичних і фізичних осіб.

Метою створення спеціальних (вільних) економічних зон є залучення іноземних інвестицій та сприяння їм, активізація спільно з іноземними інвесторами підприємницької діяльності для нарощування експорту товарів і послуг, поставок на внутрішній ринок високоякісної продукції та послуг, залучення і впровадження нових технологій, ринкових методів господарювання, розвитку інфраструктури ринку, поліпшення використання природних і трудових ресурсів, прискорення соціально-економічного розвитку України.

Стаття 2. Статус, строк і територія спеціальної (вільної) економічної зони

Статус і територія спеціальної (вільної) економічної зони, а також строк, на який вона створюється, визначаються Верховною Радою України шляхом прийняття окремого закону для кожної спеціальної (вільної) економічної зони.

Стаття 3. Типи спеціальних (вільних) економічних зон

На території України можуть створюватись спеціальні (вільні) економічні зони різних функціональних типів: вільні митні зони і порти, експортні, транзитні зони, митні склади, технологічні парки, технополіси, комплексні виробничі зони, туристсько-рекреаційні, страхові, банківські тощо. Окремі зони можуть поєднувати в собі функції, властиві різним типам спеціальних (вільних) економічних зон, зазначених в цій статті.

Стаття 4. Законодавство, що діє на території спеціальної (вільної) економічної зони

На території спеціальної (вільної) економічної зони діє законодавство України з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом або законом щодо створення конкретної спеціальної (вільної) економічної зони. Закон про створення конкретної спеціальної (вільної) економічної зони не може суперечити цьому Закону.

II. СТВОРЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ (ВІЛЬНОЇ) ЕКОНОМІЧНОЇ ЗОНИ

Стаття 5. Порядок створення спеціальної (вільної) економічної зони

Спеціальні (вільні) економічні зони створюються Верховною Радою України за ініціативою Президента України, Кабінету Міністрів України або місцевих Рад народних депутатів України та місцевої державної адміністрації.

У разі створення спеціальної (вільної) економічної зони за ініціативою Президента України або Кабінету Міністрів України відповідне рішення може бути прийнято лише після одержання письмової згоди відповідної місцевої Ради народних депутатів України та місцевої державної адміністрації, на території якої передбачається розташувати спеціальну (вільну) економічну зону.

У разі коли ініціатива у створенні спеціальної (вільної) економічної зони належить місцевим Радам народних депутатів та місцевим державним адміністраціям, вони подають відповідну пропозицію Кабінету Міністрів України.

Кабінет Міністрів України повинен розглянути пропозицію про створення спеціальної (вільної) економічної зони у шестидесятиденний строк з дня її надходження і подати висновок з цього питання до Верховної Ради України.

Пропозиції щодо зміни статусу і території спеціальної (вільної) економічної зони подаються в порядку, передбаченому цим Законом для створення спеціальної (вільної) економічної зони.

Загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон в Республіці Крим визначаються згідно з Законом України «Про розмежування повноважень між органами державної влади України і Республіки Крим».

Стаття 6. Документи про створення спеціальної (вільної) економічної зони

Документи про створення спеціальної (вільної) економічної зони повинні містити:

а) рішення місцевої Ради та місцевої державної адміністрації з клопотанням про створення спеціальної (вільної) економічної зони (у разі створення спеціальної (вільної) економічної зони за їх ініціативою) або письмову згоду відповідних місцевих Рад народних депутатів та місцевих державних адміністрацій, на території яких має бути розташована спеціальна (вільна) економічна зона (у разі створення спеціальної (вільної) економічної зони за ініціативою Президента України або Кабінету Міністрів України);

б) проект положення про її статус та систему управління, офіційну назву спеціальної (вільної) економічної зони;

в) точний опис кордонів спеціальної (вільної) економічної зони та карту її території;

г) техніко-економічне обгрунтування доцільності створення і функціонування спеціальної (вільної) економічної зони згідно з статтею 7 цього Закону;

д) проект Закону про створення конкретної спеціальної (вільної) економічної зони.

Інші документи вимагатися не можуть.

Стаття 7. Техніко-економічне обгрунтування доцільності створення і функціонування спеціальної (вільної) економічної зони

Техніко-економічне обгрунтування доцільності створення спеціальної (вільної) економічної зони має включати:

мету, функціональне призначення та галузеву спрямованість її діяльності;

етапи розвитку із зазначенням часу їх здійснення;

ступінь розвитку виробничої і соціальної інфраструктури, інфраструктури підприємництва та можливості їх розвитку в майбутньому;

вихідний рівень розвитку економічного, наукового та іншого потенціалу з урахуванням специфічних умов її створення;

рівень забезпеченості кваліфікованими кадрами;

обсяги, джерела та форми фінансування на кожному етапі її створення і розвитку;

обгрунтування режиму ціноутворення, оподаткування, митного регулювання, валютно-фінансового та кредитного механізму.

III. УПРАВЛІННЯ СПЕЦІАЛЬНОЮ (ВІЛЬНОЮ) ЕКОНОМІЧНОЮ ЗОНОЮ

Стаття 8. Основні принципи управління спеціальною (вільною) економічною зоною

Структура, функції та повноваження органів управління спеціальної (вільної) економічної зони визначаються залежно від її типу, розмірів, кількості працівників та (або мешканців на території спеціальної (вільної) економічної зони.

Місцеві Ради народних депутатів та місцеві державні адміністрації здійснюють свої повноваження на території спеціальної (вільної) економічної зони з урахуванням специфіки її статусу, визначеної законом про її створення.

Стаття 9. Органи управління та державного регулювання діяльності спеціальної (вільної) економічної зони.

Органами управління спеціальних (вільних) економічних зон незалежно від їх типу є:

а) місцеві Ради народних депутатів та місцеві державні адміністрації в межах своїх повноважень;

б) орган господарського розвитку і управління спеціальної (вільної) економічної зони, що створюється за участю суб'єктів економічної діяльності України та іноземних суб'єктів такої діяльності. Функції цього органу може бути покладено на одного із суб'єктів економічної діяльності спеціальної (вільної) економічної зони.

Державне регулювання діяльності спеціальної (вільної) економічної зони здійснюють органи державної виконавчої влади України, до компетенції яких входить контроль за додержанням вимог законодавства України на території, де створено спеціальну (вільну) економічну зону.

Судові, арбітражні та інші правоохоронні органи, а також органи контролю за додержанням екологічних, санітарних та інших норм керуються при здійсненні своїх функцій чинним законодавством України, за винятками, передбаченими законодавчим актом про конкретну спеціальну (вільну) економічну зону.

Орган господарського розвитку і управління та суб'єкти економічної діяльності спеціальної (вільної) економічної зони є самостійними у здійсненні своєї діяльності стосовно органів державного управління України, за винятками, передбаченими законодавчими актами України.

Органи державного управління України не несуть відповідальності за дії органу господарського розвитку і управління та суб'єктів економічної діяльності спеціальної (вільної) економічної зони, якщо інше не передбачено законодавчим актом про створення спеціальної (вільної) економічної зони або договором між ними. Орган господарського розвитку і управління спеціальної (вільної) економічної зони та зазначені суб'єкти не несуть відповідальності за дії органів державного управління України.

Органи господарського розвитку і управління спеціальної (вільної) економічної зони не несуть відповідальності за дії місцевих Рад народних депутатів та місцевих державних адміністрацій. Місцеві Ради народних депутатів та місцеві державні адміністрації не несуть відповідальності за дії органу господарського розвитку і управління спеціальної (вільної) економічної зони та суб'єктів економічної діяльності спеціальної (вільної) економічної зони, якщо інше не передбачено законом про створення спеціальної (вільної) економічної зони або договором між ними.

Стаття 10. Функції та повноваження місцевих Рад народних депутатів та місцевої державної адміністрації щодо управління спеціальними (вільними) економічними зонами

Місцеві Ради народних депутатів та місцева державна адміністрація, на території яких розташована спеціальна (вільна) економічна зона, здійснюють свої повноваження на території зони у повному обсязі, якщо законодавчими актами про створення спеціальних (вільних) економічних зон не передбачено інше. Крім того, до сфери повноважень місцевих Рад народних депутатів та місцевої державної адміністрації, належить:

внесення пропозиції щодо змін у статусі спеціальної (вільної) економічної зони в порядку, встановленому чинним законодавством;

вирішення разом з органами державної виконавчої влади, суб'єктами економічної діяльності та профспілковими організаціями спеціальної (вільної) економічної зони питань, пов'язаних із специфікою правового та фінансового забезпечення, соціального захисту громадян України, які проживають на території зазначеної зони.

До сфери повноважень місцевих Рад народних депутатів та місцевих державних адміністрацій також належить укладення з органом господарського розвитку спеціальної (вільної) економічної зони генеральної угоди про передачу в її користування земельних ділянок, об'єктів інфраструктури, розташованих на цій території, та природних ресурсів.

Місцеві Ради народних депутатів та місцеві державні адміністрації, на території яких розташована спеціальна (вільна) економічна зона, можуть мати своїх представників у керівництві органу господарського розвитку і управління спеціальної (вільної) економічної зони.

Стаття 11. Функції та повноваження органу господарського розвитку і управління спеціальної (вільної) економічної зони

Функції та повноваження органу господарського розвитку і управління спеціальної (вільної) економічної зони визначаються законом про створення конкретної спеціальної (вільної) економічної зони.

Орган господарського розвитку і управління спеціальної (вільної) економічної зони забезпечує загальні умови її функціонування. До виключної компетенції органу господарського розвитку в межах функціонування спеціальної (вільної) економічної зони належить:

визначен...
напрямів р...
ної (віль...
зони;
експ... ...
цтво ...
зв'язку, ен...
інших об'...
інфраструк...
стовуються...
потреб;
розвиток...
каційних з...
рами за м...
(вільної) е...
організа...
торгів з м...
на терит...
(вільної) е...
нових вир...
упорядку...
суб'єктам ...
яльності ...
ної) еконо...
ристування...
нок, об'єкт...
та передач...
вання при...
видача ...
суб'єкт...
вільно...
ної) е...
діяльності...
ких об'єкт...
єктів еконо...
та інвестиц...
у спеціаль...
номічній зо...
Виконав...
органу гос...
витку спец...
економічно...
як громад...
і громадян...
який пра...
контрактом...

IV. МИТ... ТА ВАЛЮ...

ФУНК... СПЕ... (... ЕКОНО...

Статтяі ... ного, по... фінанс... спеціальн... мічній зон...

В спеці... економічни... ються спри... ви та реж... датковання... та рівень... специфічні... ві умови, ... на систем... тування ... умови окр... жів та си... інвестуван...

V. ... ДЕРЖАВ... ІН...

Стаття ... рантії інве...

На всі ... економічни... ціальної (... ної) зони п... ма держав... хисту інве... на законо... про інвест... та іноземн... жава гара... подарської... (вільної) ... зони пра... прибутків ... тованого в... ну) економ... спеціально... мічної зони

ЗАКОН УКРАЇНИ

[П]ро загальні засади створення [і] функціонування спеціальних [(]вільних) економічних зон

...вень розвитку
...наукового та
...іалу з ураху-
...фічних умов її
...зпеченості ква-
...кадрами;
...рела та форми
...на кожному
...ення і розвит-
...ння режиму ці-
...оподаткування,
...ювання, валю-
...о та кредит-
...у.

...ЛІННЯ СПЕ-
...(ВІЛЬНОЮ)
...ОЮ ЗОНОЮ

...Основні принци-
...спеціальною
...номічною зо-

... функції та
...органів управ-
...льної (вільної)
...они визначаю-
...від її типу,
...кості працівни-
...ешканців на те-
...льної (вільної)
...зони.
...ди народних де-
...ісцеві державні
... здійснюють
...ення на тери-
...ної (вільної)
...они з урахуван-
...ки її статусу,
...коном про її

...Органи управ-
...авного регулю-
...ості спеціальної
...омічної зони.
...управління спе-
...ьних) економіч-
...ежно від їх ти-
...Ради народних
...місцеві держав-
...цій в межах
...жень;
...господарського
...правління спеці-
...ої) економічної
...рюється за уча-
...економічної ді-
...аїни та інозем-
...такої діяльно-
...цього органу
...окладено на од-
...ктів економічної
...еціальної (віль-
...ної зони.
...регулювання ді-
...іальної (віль-
...чної зони здійс-
...державної ви-
...ди України, до
...яких входить
... додержанням
...одавства Украї-
...рії, де створено
...вільну) економі-
...бітражні та ін-
...ронні органи, а
... контролю за
... екологічних,
...інших норм
...при здійсненні
...цій чинним зако-
...України, за ви-
...едбаченими за-
...ктом про кон-
...іальну (вільну)
...ону.
...подарського роз-
...авління та суб'-
...чної діяльності
...(вільної) еконо-
...є самостійними
...своєї діяльнос-
...органів держав-

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок введення в дію Закону України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» з дня опублікування.
2. Комісії Верховної Ради України у закордонних справах забезпечити контроль за виконанням Закону України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон».

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ, 13 жовтня 1992 року

ного управління України, за винятками, передбаченими законодавчими актами України.

Органи державного управління України не несуть відповідальності за дії органу господарського розвитку і управління та суб'єктів економічної діяльності спеціальної (вільної) економічної зони, якщо інше не передбачено законодавчим актом про створення спеціальної (вільної) економічної зони або договором між ними. Орган господарського розвитку і управління спеціальної (вільної) економічної зони та зазначені суб'єкти не несуть відповідальності за дії органів державного управління України.

Органи господарського розвитку і управління спеціальної (вільної) економічної зони не несуть відповідальності за дії місцевих Рад народних депутатів та місцевих державних адміністрацій. Місцеві Ради народних депутатів та місцеві державні адміністрації не несуть відповідальності за дії органу господарського розвитку і управління спеціальної (вільної) економічної зони та суб'єктів економічної діяльності спеціальної (вільної) економічної зони, якщо інше не передбачено законом про створення спеціальної (вільної) економічної зони або договором між ними.

Стаття 10. Функції та повноваження місцевих Рад народних депутатів та місцевої державної адміністрації щодо управління спеціальними (вільними) економічними зонами

Місцеві Ради народних депутатів та місцева державна адміністрація, на території яких розташована спеціальна (вільна) економічна зона, здійснюють свої повноваження на території зони у повному обсязі, якщо законодавчими актами про створення спеціальних (вільних) економічних зон не передбачено інше. Крім того, до сфери повноважень місцевих Рад народних депутатів та місцевої державної адміністрації, належить:

внесення пропозицій щодо змін у статусі спеціальної (вільної) економічної зони в порядку, встановленому чинним законодавством;

вирішення разом з органами державної виконавчої влади, суб'єктами економічної діяльності та профспілковими організаціями спеціальної (вільної) економічної зони питань, пов'язаних із специфікою правового та фінансового забезпечення, соціального захисту громадян України, які проживають на території зазначеної зони.

До сфери повноважень місцевих Рад народних депутатів та місцевих державних адміністрацій також належить укладення з органом господарського розвитку спеціальної (вільної) економічної зони генеральної угоди про передачу в її користування земельних ділянок, об'єктів інфраструктури, розташованих на цій території, та природних ресурсів.

Місцеві Ради народних депутатів та місцеві державні адміністрації, на території яких розташована спеціальна (вільна) економічна зона, можуть мати своїх представників у керівництві органу господарського розвитку і управління спеціальної (вільної) економічної зони.

Стаття 11. Функції та повноваження органу господарського розвитку і управління спеціальної (вільної) економічної зони

Функції та повноваження органу господарського розвитку і управління спеціальної (вільної) економічної зони визначаються законом про створення конкретної спеціальної (вільної) економічної зони.

Орган господарського розвитку і управління спеціальної (вільної) економічної зони забезпечує загальні умови її функціонування. До виключної компетенції органу господарського розвитку в межах функціонування спеціальної (вільної) економічної зони належить:

визначення перспективних напрямів розвитку спеціальної (вільної) економічної зони;

екс[illegible]тація [illegible] будівництво [illegible]реж[illegible]нспорту, зв'язку, енергопостачання та інших об'єктів виробничої інфраструктури, що використовуються для загальних потреб;

розвиток мережі комунікаційних зв'язків з партнерами за межами спеціальної (вільної) економічної зони;

організація міжнародних торгів з метою розміщення на території спеціальної (вільної) економічної зони нових виробництв;

упорядкування та надання суб'єктам господарської діяльності спеціальної (вільної) економічної зони в користування земельних ділянок, об'єктів інфраструктури та передача їм у користування природних ресурсів;

видача дозволів (ліцензій) суб'єкт[illegible] госп[illegible]ської діяльност[illegible] спеці[illegible]ої (вільної) е[illegible]мічної [illegible] на будівництво нових господарських об'єктів, реєстрація суб'єктів економічної діяльності та інвестицій, здійснюваних у спеціальній (вільній) економічній зоні.

Виконавчим директором органу господарського розвитку спеціальної (вільної) економічної зони може бути як громадянин України, так і громадянин іншої країни, який працює за строковим контрактом.

IV. МИТНІ, ПОДАТКОВІ ТА ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВІ УМОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ (ВІЛЬНОЇ) ЕКОНОМІЧНОЇ ЗОНИ

Стаття 12. Принципи митного, по[illegible]кового [illegible] валютно-фінансо[illegible]о регу[illegible]ання в спеціальній (вільній) економічній зоні

В спеціальних (вільних) економічних зонах створюються сприятливі митні умови та режим митного оподаткування: пільгові режим та рівень оподаткування, специфічні валютно-фінансові умови, банківсько-кредитна система, система кредитування та страхування, умови окремих видів платежів та система державного інвестування.

V. СИСТЕМА ДЕРЖАВНИХ ГАРАНТІЙ ІНВЕСТОРАМ

Стаття 13. Державні гарантії інвесторам

На всі об'єкти та суб'єкти економічної діяльності спеціальної (вільної) економічної зони поширюється система державних гарантій захисту інвестицій, передбачена законодавством України про інвестиційну діяльність та іноземні інвестиції. Держава гарантує суб'єктам господарської діяльності спеціальної (вільної) економічної зони право на вивезення прибутків і капіталу, інвестованого в спеціальну (вільну) економічну зону, за межі спеціальної (вільної) економічної зони і України.

VI. РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН З СУБ'ЄКТАМИ ЗА МЕЖІ ЗОНИ І ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ

Стаття 14. Матеріально-технічне забезпечення і реалізація продукції

Суб'єкти економічної діяльності, що діють на території спеціальної (вільної) економічної зони, здійснюють матеріально-технічне постачання і реалізацію продукції, а також одержують та надають послуги у формах і на умовах, які вони визначають самостійно на основі договорів із своїми контрагентами.

Органи державної виконавчої влади не мають права застосовувати у відносинах із зазначеними суб'єктами обов'язкове державне замовлення.

Суб'єкти економічної діяльності спеціальної (вільної) економічної зони мають право брати участь у конкурсах на державні замовлення, що оголошуються державними установами України.

VII. ПОРЯДОК ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ І ГРОМАДЯН

Стаття 15. Свобода економічної діяльності у спеціальній (вільній) економічній зоні

На території спеціальної (вільної) економічної зони мають право функціонувати будь-які суб'єкти економічної діяльності згідно із законодавством України та законом про створення цієї зони.

Суб'єкти економічної діяльності, зазначені у частині першій цієї статті, мають право самостійно обирати види, форми і методи своєї діяльності на території спеціальної (вільної) економічної зони, що не суперечать цьому Закону, закону про створення цієї зони та законодавству України.

На території спеціальної (вільної) економічної зони не дозволяється діяльність, що суперечить міжнародним угодам, учасником яких є Україна.

Стаття 16. Тимчасове припинення економічної діяльності у спеціальній (вільній) економічній зоні

Тимчасове припинення економічної діяльності можливе у разі порушення Закону про створення спеціальної (вільної) економічної зони, цього Закону відповідно до рішення судових або арбітражних органів України, що діють на території спеціальної (вільної) економічної зони.

VIII. ТРУДОВІ РЕСУРСИ І СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ТРУДЯЩИХ

Стаття 17. Трудові ресурси спеціальної (вільної) економічної зони

Забезпечення спеціальної (вільної) економічної зони працівниками здійснюється працедавцями на контрактній основі з обов'язковою інформацією органу господарського розвитку спеціальної (вільної) економічної зони про залучення трудових ресурсів.

Стаття 18. Заробітна плата у спеціальній (вільній) економічній зоні

Заробітна плата працівників спеціальної (вільної) економічної зони визначається відповідним контрактом і обмеженню не підлягає, але не може бути нижчою за мінімальну зарплату, визначену чинним законодавством України.

Стаття 19. Гарантія переведення доходів іноземних працівників

Іноземним працівникам гарантується переведення їх доходів, одержаних від роботи в спеціальній (вільній) економічній зоні, за кордон, включаючи накопичення та проценти на них у фінансово-кредитних установах спеціальної (вільної) економічної зони. Громадяни України, які працюють у спеціальній (вільній) економічній зоні, мають право відкривати у вказаних установах спеціальної (вільної) економічної зони та за її межами на території України рахунки у валюті заробітної плати. Українські та іноземні громадяни, які працюють у спеціальній (вільній) економічній зоні, можуть вкладати свої кошти в будь-які не заборонені законом види підприємницької діяльності як на території спеціальної (вільної) економічної зони, так і за її межами на території України.

Стаття 20. Регулювання трудових відносин у спеціальній (вільній) економічній зоні міжнародним правом

На спеціальну (вільну) економічну зону поширюються положення конвенцій Міжнародної організації праці, ратифіковані Україною. Підприємства, що діють у спеціальній (вільній) економічній зоні, повинні дотримувати принципів тристоронньої декларації Міжнародної організації праці про багатонаціональні підприємства і соціальну політику. Законодавчий акт про створення кожної спеціальної (вільної) економічної зони має визначати конкретні вимоги, що випливають з положень зазначених конвенцій і принципів згаданої декларації.

Стаття 21. Діяльність профспілкових організацій

На території спеціальної (вільної) економічної зони вільно діють профспілкові організації.

IX. ПОРЯДОК В'ЇЗДУ І ВИЇЗДУ В СПЕЦІАЛЬНІЙ (ВІЛЬНІЙ) ЕКОНОМІЧНІЙ ЗОНІ

Стаття 22. В'їзд у спеціальну (вільну) економічну зону іноземних осіб з-за кордону

Законом про конкретну спеціальну (вільну) економічну зону може встановлюватися спрощений порядок в'їзду в зону іноземних осіб з-за кордону.

Стаття 23. В'їзд у спеціальну (вільну) економічну зону з території України і виїзд з неї громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні

В'їзд у спеціальну (вільну) економічну зону з території України та виїзд із спеціальної (вільної) економічної зони на територію України громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства з будь-яких об... ше не вста... про створ... спеціальної ... мічної зони...

Х. Л...
СПЕ...
(В...
ЕКОНОМ...

Стаття 2... дації специ... економічної...

Спеціаль...
мічна зона...
відованою ...
чення стро...
ло створено...
буде продо...
Радою Укра...

Спеціаль...
номічна зо...
відована ...
України до...
ку, на який...
за подання...
раїни або ...
України.

Питання ...
продовжен...
нування спе...
економічно...
строкову лі...
ти передано...
місії незал...
створювані...
дою Україн...

Верховна...
винна розгл...
позиції і у ...
з дня под...
пропозиції ...
не рішення...

Спеціаль...
мічна зона ...
дованою з ...
тя відповід...
її ліквідаці...

Для вир...
та інших п...
ліквідацією...
льної) е...
врегулюван...
відносин м...
дарського ...
ління та су...
ної діяль...
(вільної) ...
Кабінетом ...
створюєтьс...
місія, яка ...
новажень ...
спеціально...
мічною зо...
остаточного...
питань, по...
цією спеці...
економічно...

Стаття 2... печення ін... економічно... ціальної ... ної зони ...

Держава ...
конодавств...
тує збереж...
сязі всіх ...
нових пра...
мічної дія...
(вільної) ...
при її лікв...

Спори, ...
зв'язку з л...
льної (віл...
зони між ...
ського роз...
суб'єктами...
ності спец...
економічно...
ційною ко...
розгляду ...
бітражних ...
а спори за...
суб'єкта е...
ності, що ...
судових т...
нах за п...
в тому чис...

Пр...

м. Київ...
13 жовт...

ГОЛОС України

...творення ...ціальних ...них зон

...перспективних ...итку спеціаль- ...) економічної

...я будівни- ...нспорту, ...остачання та ...ів виробничої ...и, що викори- ...для загальних

...мережі комуні- ...зків з партне- ...ами спеціальної ...омічної зони; ... міжнародних ...ою розміщення ... спеціальної ...омічної зони ...итств; ...ння та надання ...сподарської ді- ...еціальної (віль- ...ної) зони в ко- ...емельних ділян- ...інфраструктури ...їм у користу- ...них ресурсів; ...водів (ліцензій) ...сь...ської ді- ...ці (вільн... ... на бу- ...вих господарсь- ...реєстрація суб'- ...чної діяльності ... здійснюваних ...(вільній) еко-

... директором ...дарського роз- ...льної (вільної) ...они може бути ...н України, так ... іншої країни, ... за строковим

... ПОДАТКОВІ ...НО-ФІНАНСОВІ ...ОВИ ...ОНУВАННЯ ...АЛЬНОЇ ...ЛЬНОЇ) ...ЧНОЇ ЗОНИ

... Принципи мит- ...ного валютно- ...регулювання в ... (вільній) еконо-

...них (вільних) ... зонах створю- ...ливі митні умо- ...митного опо- ...пільгові режим ...оподаткування, ...алютно-фінансо- ...нківсько-кредит- ...система креди- ... страхування, ...х видів плате- ...ема державного

...ИСТЕМА ...Х ГАРАНТІЙ ...СТОРАМ

... Державні га- ...рам

...кти та суб'єкти ...діяльності спе- ...нюються систе- ...х гарантій за- ...ідій, передбаче- ...ством України ...йну діяльність ...інвестиції. Дер- ... суб'єктам гос- ...яльності спеці- ...) економічної ... на вивезення ...капіталу, інвес- ...еціальну (віль- ...ну) зону, за межі ...) економічної ... України.

VI. РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН З СУБ'ЄКТАМИ ЗА МЕЖІ ЗОНИ І ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ

Стаття 14. Матеріально-технічне забезпечення і реалізація продукції

Суб'єкти економічної діяльності, що діють на території спеціальної (вільної) економічної зони, здійснюють матеріально-технічне постачання і реалізацію продукції, а також одержують та надають послуги у формах і на умовах, які вони визначають самостійно на основі договорів із своїми контрагентами.

Органи державної виконавчої влади не мають права застосовувати у відносинах із зазначеними суб'єктами обов'язкове державне замовлення.

Суб'єкти економічної діяльності спеціальної (вільної) економічної зони мають право брати участь у конкурсах на державні замовлення, що оголошуються державними установами України.

VII. ПОРЯДОК ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ І ГРОМАДЯН

Стаття 15. Свобода економічної діяльності у спеціальній (вільній) економічній зоні

На території спеціальної (вільної) економічної зони мають право функціонувати будь-які суб'єкти економічної діяльності згідно із законодавством України та законом про створення цієї зони.

Суб'єкти економічної діяльності, зазначені у частині першій цієї статті, мають право самостійно обирати види, форми і методи своєї діяльності на території спеціальної (вільної) економічної зони, що не суперечать цьому Закону, закону про створення цієї зони та законодавству України.

На території спеціальної (вільної) економічної зони не дозволяється діяльність, що суперечить міжнародним угодам, учасником яких є Україна.

Стаття 16. Тимчасове припинення економічної діяльності у спеціальній (вільній) економічній зоні

Тимчасове припинення економічної діяльності можливе у разі порушення Закону про створення спеціальної (вільної) економічної зони, цього Закону відповідно до рішення судових або арбітражних органів України, що діють на території спеціальної (вільної) економічної зони.

VIII. ТРУДОВІ РЕСУРСИ І СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ТРУДЯЩИХ

Стаття 17. Трудові ресурси спеціальної (вільної) економічної зони

Забезпечення спеціальної (вільної) економічної зони працівниками здійснюється працедавцями на контрактній основі з обов'язковою інформацією органу господарського розвитку спеціальної (вільної) економічної зони про залучення трудових ресурсів.

Стаття 18. Заробітна плата у спеціальній (вільній) економічній зоні

Заробітна плата працівників спеціальної (вільної) економічної зони визначається відповідним контрактом і обмеженню не підлягає, але не може бути нижчою за мінімальну зарплату, визначену чинним законодавством України.

Стаття 19. Гарантія переведення доходів іноземних працівників

Іноземним працівникам гарантується переведення їх доходів, одержаних від роботи в спеціальній (вільній) економічній зоні, за кордон, включаючи накопичення та проценти на них у фінансово-кредитних установах спеціальної (вільної) економічної зони. Громадяни України, які працюють у спеціальній (вільній) економічній зоні, мають право відкривати у вказаних установах спеціальної (вільної) економічної зони та за її межами на території України рахунки у валюті заробітної плати. Українські та іноземні громадяни, які працюють у спеціальній (вільній) економічній зоні, можуть вкладати свої кошти в будь-які не заборонені законом види підприємницької діяльності як на території спеціальної (вільної) економічної зони, так і за її межами на території України.

Стаття 20. Регулювання трудових відносин у спеціальній (вільній) економічній зоні міжнародним правом

На спеціальну (вільну) економічну зону поширюються положення конвенцій Міжнародної організації праці, ратифіковані Україною. Підприємства, що діють у спеціальній (вільній) економічній зоні, повинні дотримувати принципів тристоронньої декларації Міжнародної організації праці про багатонаціональні підприємства і соціальну політику. Законодавчий акт про створення кожної спеціальної (вільної) економічної зони має визначати конкретні вимоги, що випливають з положень зазначених конвенцій і принципів згаданої декларації.

Стаття 21. Діяльність профспілкових організацій

На території спеціальної (вільної) економічної зони вільно діють профспілкові організації.

IX. ПОРЯДОК В'ЇЗДУ І ВИЇЗДУ В СПЕЦІАЛЬНІЙ (ВІЛЬНІЙ) ЕКОНОМІЧНІЙ ЗОНІ

Стаття 22. В'їзд у спеціальну (вільну) економічну зону іноземних осіб з-за кордону

Законом про конкретну спеціальну (вільну) економічну зону може встановлюватися спрощений порядок в'їзду в зону іноземних осіб з-за кордону.

Стаття 23. В'їзд у спеціальну (вільну) економічну зону з території України і виїзд з неї громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні

В'їзд у спеціальну (вільну) економічну зону з території України та виїзд із спеціальної (вільної) економічної зони на територію України громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства здійснюються без будь-яких обмежень, якщо інше не встановлено законом про створення конкретної спеціальної (вільної) економічної зони.

X. ЛІКВІДАЦІЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ (ВІЛЬНОЇ) ЕКОНОМІЧНОЇ ЗОНИ

Стаття 24. Порядок ліквідації спеціальної (вільної) економічної зони

Спеціальна (вільна) економічна зона вважається ліквідованою з моменту закінчення строку, на який її було створено, якщо його не буде продовжено Верховною Радою України.

Спеціальна (вільна) економічна зона може бути ліквідована Верховною Радою України до закінчення строку, на який її було створено, за поданням Президента України або Кабінету Міністрів України.

Питання про доцільність продовження строку функціонування спеціальної (вільної) економічної зони або її дострокову ліквідацію може бути передано для вивчення комісії незалежних експертів, створюваній Верховною Радою України.

Верховна Рада України повинна розглянути подані пропозиції і у тримісячний строк з дня подання зазначеної пропозиції винести відповідне рішення.

Спеціальна (вільна) економічна зона вважається ліквідованою з моменту прийняття відповідного закону про її ліквідацію.

Для вирішення майнових та інших питань, пов'язаних з ліквідацією спеціальної (вільної) економічної зони, врегулювання фінансових відносин між органом господарського розвитку і управління та суб'єктами економічної діяльності спеціальної (вільної) економічної зони Кабінетом Міністрів України створюється ліквідаційна комісія, яка набуває усіх повноважень щодо управління спеціальною (вільною) економічною зоною до моменту остаточного вирішення всіх питань, пов'язаних з ліквідацією спеціальної (вільної) економічної зони.

Стаття 25. Гарантії забезпечення інтересів суб'єктів економічної діяльності спеціальної (вільної) економічної зони при її ліквідації

Держава відповідно до законодавства України гарантує збереження у повному обсязі всіх майнових і немайнових прав суб'єктів економічної діяльності спеціальної (вільної) економічної зони при її ліквідації.

Спори, що виникають у зв'язку з ліквідацією спеціальної (вільної) економічної зони між органом господарського розвитку і управління, суб'єктами економічної діяльності спеціальної (вільної) економічної зони та ліквідаційною комісією, підлягають розгляду в судових або арбітражних органах України, а спори за участю іноземного суб'єкта економічної діяльності, що діє в цій зоні, — в судових та арбітражних органах за погодженням сторін, в тому числі за кордоном.

Президент України Л. КРАВЧУК.

м. Київ.
13 жовтня 1992 року.

Історики прийдешніх часів помітять цікаву закономірність: на зовнішній вигляд наших міст неабиякий вплив мали захоплення місцевих керівників. Бо там, де «батьки міста» захоплювалися, приміром, футболом, чимало коштів вкладалося у футбольний стадіон, рибальством — облаштовувалися ставки, а де на коні погарцювати любили — всі фонди кидалися на кінноспортивний комплекс.

А от жителі Полтави мають усі підстави із впевненістю твердити: ні колишні, ані нові міські керівники спортом усерйоз не займалися. А тих, хто назве цей висновок упередженим, запросить оглянути обшарпану хатинку, що притулилася на краю п'ятачка в центрі міста поруч з обласною лікарнею. Уже другий десяток років пішов відтоді, як медперсонал Полтавського обласного клінічного лікувально-фізкультурного диспансера — а саме таку вивіску має ця хатинка — виборює собі місце під сонцем.

Сатиричним пером

ПАЦІЄНТ У КОРИДОРІ

Той, хто хоч трохи займався спортом, знає, наскільки важливий медичний заклад подібної спеціалізації. Бо хоч і всім відомо, що спорт — це здоров'я, проте без кваліфікованого медичного нагляду навряд чи можливе не те що побиття олімпійських рекордів, а й заняття такої собі маленької секції десь при технічному училищі. А для того, щоб такий заклад міг виконувати свої функції, йому, окрім бажання лікарів, ще потрібне приміщення із спортзалом, лабораторією, кабінетами лікарів, причому такими, щоб там не лише вміщався стіл лікаря, а й стілець пацієнта. Щоб медикам не доводилося ставити діагнози у коридорі. Словом, не так уже й багато, порівняно з грандіозним розмахом промов керівників різних рангів про те, як потрібна нашій державі здорова молодь.

Здавалося б, усе просто і ясно й зайвих доказів не потребує. Проте Полтавський лікувально-фізкультурний диспансер притулився у приміщенні, що має не більше кімнат, ніж слів у його назві. Тут нема не те, що лабораторії, а навіть пристойної душової. І при цьому його медперсонал, працюючи у дві зміни, дивним чином примудряється обслуговувати численних пацієнтів-спортсменів, учасників різних змагань — обласних й міжнародних і навіть учнів шкіл та технікумів. А в перервах між справами медичними ще й листуватися з «батьками міста».

Історія цього листування сягає в далекі застійно-застольні часи. Саме за них у 1981-му тодішній головлікар диспансера направив тодішньому заступникові голови Полтавського міськвиконкому першого листа, в якому докладно й аргументовано доводив: у такому стані лікувальний заклад працювати не може.

«Батьки міста» виявили завидну на ті часи оперативність, і вже за якийсь там місяць лікарі одержали відповідь: «Розглянувши ваше прохання про виділення приміщення, повідомляємо, що на даний час задовольнити прохання немає можливості». А в іншій формі медперсонал диспансера запевнили, що найближчим часом питання буде розглядатися.

Чимало років сплинуло відтоді, не одне покоління спортсменів вийшло в світ широкий — хто в олімпійці, хто просто в фізкультурники, а хто й у рекетири подався, кілька разів змінювалося місцеве керівництво, демократи приймали паперову естафету у партократів-попередників, тоді як на спорудженні нового приміщення для диспансера й кіт не валявся.

Хоча, зрештою, було б несправедливим твердити, що місцеве керівництво анічогісінько не робило. Так, зокрема, регулярно надсилалися відповідні комісії. Щоправда, наслідки роботи кожної з них лише підтверджували висновки попередніх про неможливість експлуатації диспансера. Останній такий документ — висновок фахівців Полтавського інженерно-будівельного інституту, датований 20 вересня 1988 року.

Подейкують, у керівних колах час від часу точилися балачки то про виділення коштів на будівництво нової споруди, то про надання ділянки під забудову. У грубезній теці, де зібрано всі трофеї паперових баталій, є навіть один справді унікальний документ:

«Управління головного архітектора міста направляє схему можливого розміщення фізкультурного диспансера на території, передбаченої проектом детального планування мікрорайону «Левада»... Головний архітектор міста Ф. Квас».

Та, на жаль, балачки так і лишилися балачками, а цей «проект у проекті» невдовзі розвіявся, мов той міраж. Загубився за керівним обрієм і його автор. Можливо, зважившим на прізвище, пана Кваса кинули на боротьбу з оковитою (документ ж бо датований антиалкогольним 1987-м) або щось іще сталося, як казав кіногерой «науці неізвєсно». Зате відомий наслідок: спорудження диспансеру було вкотре виключено з поточного плану і перенесено в світле майбуття — десь на 1996 рік. Бо, мовляв, там, може, й керівництво зміниться, і шукай тоді кінці «батьківських» обіцянок.

Тим часом Полтавський лікувально-фізкультурний продовжує потерпати у своїй благенькій хатинці. А медики на чолі з головлікарем С. Лисенком — сподіваються на кращі часи. І мріяти, що бодай колись прийшли до міського керівництва... спортсмени. Може, хоч тоді у долі цього лікарняного закладу щось зміниться на краще?

Володимир СЕМЕНО.

Полтава.

Украинская Биржа Недвижимости

Господа! Вас приветствует постоянно действующий Аукцион Кредитных Ресурсов!

ДЕНЬГИ ДЕЛАЮТ ДЕНЬГИ!

Удачи вам, господа, и процветания!

УБН

Аукцион кредитных ресурсов Украинской биржи недвижимости "Кристина" сделает из ваших денег

БОЛЬШИЕ ДЕНЬГИ!

Господа! Мы ежемесячно продаем кредитные ресурсы своих клиентов на сумму не менее

1 000 000 000

(миллиарда!) рублей, а к концу года собираемся утроить ее.

Средняя ставка сегодня - 70% годовых. Однако в ближайшее время наши эксперты прогнозируют ставки до 100% и выше.

Покупателям кредитов мы гарантируем надежность и конфиденциальность всех финансовых операций.

Продавцам - поручительство самых надежных банков Украины и нашу заботу об их деньгах, как о своих собственных.

Делайте ваши заявки, господа, на покупку и продажу кредитных ресурсов!

Для вас мы работаем без выходных.

Телефоны в Киеве:
224-55-81,
224-82-36,
224-14-98.
Факс:
(044) 224-43-20,
244-18-80.

Наш адрес:
252030, Киев,
улица Владимирская, 57.

КОМПАНИЯ "Ай-Ти-Ай"

ЧЕСТНОСТЬ И НАДЕЖНОСТЬ

УСКОРЯЕМ ОПЛАТУ

из России в Украину по отработанной схеме.

Имеется опыт аналогичных расчетов с украинскими и российскими предприятиями **государственного сектора**.

Телефоны в Харькове: 94-29-66,

Факс 94-16-77.

BOGDAN import export SCHULZ

23 ноября

и каждый день

по адресу: Минск, пр. Машерова, 31
тел.: (0172) 531-504, 552-427, 268-686

международная выставка

ДЕРЕВООБРАБОТКА - 92

КИЕВСКИЙ ЗАВОД «КВАНТ»

Вы увлекаетесь музыкой?
Вы любите высококачественное стереофоническое звучание?
Вы решили изучать иностранный язык?
Вы уважаете покой ваших близких?
Тогда вам просто необходимы

СТЕРЕОНАУШНИКИ «ЭХО Н16-40С»!

При низких ценах ортодинамические стереонаушники обладают высокими техническими характеристиками на уровне мировых аналогов.

Вы не ошибетесь, если приобретете именно

«ЭХО Н16-40С»!

Условия оплаты любые.
Телефон для справок (044) 263-00-07.

ВЫ УВИДИТЕ МИР С ИНОЙ ВЫСОТЫ

Видеооборудование профессионального и вещательного качества.
Студийные съемочные и монтажные комплексы.
Оборудование форматов SVHC, MII, Betacam SP, Betacam 2000 PRO и D-3.
Рабочие станции компьютерной анимации.

310046, Харьков, ул.Пожарского 2/10
тел. (0572) 94·76·01, 95·96·74
93·40·75, 94·16·58
факс (0572) 94·35·73, 94·16·58

WESCOM, inc.

Фирма WESCOM производит поставку и установку оборудования для телецентров и студий, систем кабельного телевидения, студий компьютерной анимации. Мы поможем Вам выбрать оптимальный комплект исходя из Ваших потребностей.

ВНИМАНИЕ!

Всем, кто свою хозяйственную и коммерческую деятельность связал с Красным «Калифорнийским» Червем и продуктом его жизнедеятельности — БИОГУМУСОМ!

МП «КИНТЕКО», МСП «КИНТЕП», МПФ «ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ИНИЦИАТИВА», МП «БАСКО», МП «ИНДЕКС» организуют научно-практическую конференцию для производителей красного «калифорнийского» червя (ККЧ), представителей агропромышленного комплекса, фермеров, частных лиц и коммерсантов, желающих вложить финансы в самый выгодный вид хозяйственной деятельности.

В программе конференции доклады специалистов по проблеме ККЧ, обмен информацией, всесторонние консультации, заключение договоров — и все это в райском уголке Крыма! Отель «Ялта» в г. Ялта гостеприимно ждет Вас с 6 до 9 декабря 1992 г.

Для участников конференции предлагается культурная программа.

Для участия в конференции нужно перечислить 18 тыс. купонов (проживание и питание) на одного участника на р/с: № 1609734 в ОПЕРУ ПСБ Украины г. Киева, МФО 300012.

Просим подтвердить участие по телефонам: (044) 225-70-27; (044) 224-72-27.

ПОСУД АЛЮМІНІЄВИЙ

— Для повсякденного користування в побуті;
— для виїзду на природу, дачу;
— для громадського харчування;
— з художнім розписом для урочистих випадків;
— на будь-який смак.

ВСЕ ЦЕ ВИ МОЖЕТЕ ПРИДБАТИ

На Херсонському металообробному заводі «Жовтень». 235013, м. Херсон, вул. Гагаріна, 121. Телефон 44-40-72. Телетайп 273224 «Буря».

РЕАЛИЗУЕМ

изготовленные специально с учетом требований отечественных телефонных сетей

телефоны КТ-8686 (Гонконг)

с 10 номерами памяти.

Поставка со склада СП «СИПМА» в г.Киеве.

Тел.: (044) 271–71–29, 276–74–03.

Организация реализует или меняет на сахар:

— автомобили КамАЗ 55111, КамАЗ 5820,
— топливозаправщики на базе КамАЗ 4310,
— двигатели КамАЗ 740.
Телефон: *(0572) 51-84-45.*

Завод «Автозапчасть» свободно реализует запасные части к автомобилям ЗИЛ-130, ЗИЛ-131, ГАЗ-51, к автобусу ЛИАЗ-677.
Адрес: 262003. г. Житомир, ул. Домбровского, 3.
Тел.: (0412) 25-13-79, 25-09-84.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, оглядач, завідуючий відділом культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.
Загальний тираж 449808

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Зам. 0311220.

1 2 3 4 5 6 7 8 9